TECHE UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. P_MSS_0899_VIII

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

BIANCHI

1280
1286

4

899

8

BIBLIOTECA COMUNALE
VINZENZO JOPPI
UDINE
N. 899

Manca il Documento:

1282 - 18 Dbre - Aquileja - Sinodo Aquilejese celebrato dal Patriarca Raimondo. (Rubeis).

- Documento che figura nell'Indice Bianchi al N. 473. -

DOCUMENTI
PER LA STORIA DEL FRIULI
DAL 1200 AL 1400

RACCOLTI

DALL' AB. GIUSEPPE BIANCHI

Volume 8. dal N. 456 al N. 514.

UDINE 1850

Biblioteca
Nazionale

(456.)

1280 11. Aprile Sacile

Investitura feudale de' Signori di Prata

Alberto not

In Christi nomine amen. Anno a nativitate Domini MccLxxx. octava indictione, die xi. intrante Aprili. Presentibus D. Arduico et Sabbatile fratribus de Porcilio, Sarpando de Bernardigio de mediolano, Domo Plebano Sacili, Tolberto de Topalico de sacilo, Waringuerra de Pirro, Marco de Biscaffo de sacilo et aliis multis

Venerabilis pater D. Raymundus Dei gratia S. Aquileyensis sacilis Patriarcha cum quodam vexillo rubeo quod in sua tenebat manibus investivit nobilem virum D. Guecellettum de Prata recipientem pro se et fratre suo D. Sabbatile et ejus nepotibus de jure suorum feudorum que habebat ab ipso D. Patriarcha et ab Ecclesia Aquileyensi cum omni honore, dominio, comitatu, jurisdictione et ratione ad ipsa feuda spectantibus secundum quod q.m D. Vecello de Prata pater ipsius D. Vecelletti a Predecessoribus q.m D. Patriarche olim fuit investitus, recepto ab eodem D. Vecelletto fidelitatis debite juramento prout in talibus recipi consuevit Actum in Patriarchali palatio de Sacilo

Ego Albertinus sacri Palatii notarius his presens interfui et rogatus D. Vecelletti scripsi in formam publicam redegi. S. P.

1280 29 maggio sui pascoli del Distretto di Cividale

Aggiustamento per riguardo ai pascoli tra le ville di Maimacco, Grupignano e Butinico, e quelle di Ramanzacco, Svillons, Orzano e Cavaco.

Offribono Not.

Hoc est transumptum sive exemplum cujusdam instrumenti scripti manu ser Ottoboni Notarii de Valvasone cujus tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis In Christi nomine amen. Anno ejusdem MCCLXXX indictione octava die tertio exeunte Majo Presentibus D. Conrado de Cornocleto, Ottolino filio D. Andree de Canussio, Wilelmino dicto Suri de Civitate, Federico Domine Aurelyle de eodem loco, Petro suprascripti D. Wilelmini, Ognibene filio q.m D. Galangani, Petro Cane stationario Civitatensi et aliis pluribus Cum D. Wilelmus de Scarleto Gastaldio Civitatensis quasdam recepisset litteras apertas ex parte Reverendi Patris et D. Raymundi Dei gratia S. Sedis Aquilegensis Patriarche sigillatis sigillo suo cereo non fracto sed illeso vidas et lectas per me Notarium infrascriptum cujus tenor talis est = Raymundus Dei gratia S. sedes Aquilegensis Patriarcha Wilelmo Gastaldioni Civitatensi dilecto sibi gratiam suam et omne bonum Pro parte Communium villarum Maymaci, Grupignani et Butinici nobis est oblata querela quod quidam homines tam de ipsis villis, quam de Ramanzacco, Svillons, Orzano et Cevaco de pascuis, communia et vaccarecia ad ipsos spectantibus occupaverunt temere, ac occupata detinent in ipsorum prejudicium non modicum et gravamen. Quare nobis humiliter supplicaverunt per nos sibi super hoc misericorditer provideri. Ideoque discretioni tue per presentes committimus et districte precipiendo mandamus quatenus certa die omnium predictarum villarum hominibus congregatis, ad locum accedens de unaquaque ipsarum aliquot de antiquioribus et quibus de rei veritate melius constare credideris coassumas et ab eis de supradictis pascuis, communia et vaccarecia discernendis fideliter sine fraude corporali juramento recepto, quidquid secundum eorum limitationem et determinationem

de hujusmodi pascuis, communia et vaccarecia occupatum repereris, ex parte nostra precipias infra dies quindecim post hujusmodi nostrum preceptum libere a quolibet detentore dimitti in usu pascuorum sive communie sive etiam vaccarecie hujusmodi perpetuo permansurum. Quodque nullus deinceps id aut aliud ad dicta pascua, communia seu vaccarecia pertinens occupare presumat sub pena unius marce a quolibet contrafaciente nobis et nostris successoribus toties persolvenda quot diebus in hujusmodi occupatione post perceptum per te prefixum terminum presumpserit permanere. Ne autem hujusmodi limitatio seu determinatio procedente tempore in ambiguitatis seu incertitudinis scrupulum valeat revocari, volumus et tibi precipiendo mandamus quod de ipsa publicum confici facias instrumentum mandatum nostrum in hac parte taliter impleturus quod de negligentie vitio nullatenus valeas reprehendi; quinimo de promptitudinis et diligentie studio merito commendari. Datum Civitate vi. intrante majo octava indictionis. Volens, ut tenetur, ipsius d. Patriarche mandatum exequi diligenter, ad locum pascui sive communie ac vaccarecie accessit predictum, convocatisque dictarum villarum hominibus et assumptis antiquioribus infrascriptis, de predictis pascuis, communia et vaccarecia discernendis fideliter, sine fraude corporale eis prestitit juramentum. Qui antiquiores pascua ipsa communiam ac vaccareciam discernendo concorditer taliter limitaverunt, videlicet quod a cruce que est in via que ducit de Civitate ad Ahrnum versus S. Donatum, et a ripa que dicitur Tumba usque pratum Savodin versus Malinam sunt pascua, communia ac vaccarecia predictarum villarum, exceptis campis infrascriptis, scilicet campis Donati fratris Jacobi de Noiatovan et Morfini ac Vornessi filii olim Zanzutti, ac etiam duodecim sulcis sive comuercis sub ipsa Tumba que est Iohannis de Maymacco et campo qui dicitur de sub ripa qui est Dominorum de Villalta scilicet decem et septem comuarie usque pratum de ... item discernendo dixerunt quod a molendino Iacobi de Navarracutto circa rojam et terram quam tenebat domina Alhiarda de Civitate

usque molandinum Dominorum de Villalta et molandinum Iacobi Fulcitti sunt pascua, communie ac vaccareccia predictarum villarum circa rojam versus Malinam. Item discernendo dixerunt gravam Benetti versus Malinam secundum quod per terminos et limitationes lapidum per eos positos designata est, sunt pascua, communie ac vaccareccia predictarum villarum usque villam Orzani a summitate ville versus Malinam et sub villam Orzani. Quibus determinationibus et limitationibus sic peractis et designatis, prefatus D. Wilielmus Gastaldio precepit hominibus et communibus dictarum villarum omnium ex parte D. Patriarche sub pena et forma contentis in litteris ipsius D. Patriarche predictis quod usque dies quindecim quidquid occupatum erat in usu pascuorum libere dimittant, quodque id aut aliud ad dicta pascua communiam ac vaccareccam pertinens deinceps occupare aliqui non presumant.

Seniores autem seu antiquiores qui huiusmodi determinationem discernendo limitaverunt sunt hii, videlicet de Mereto Brunus, Iohannes iurator Capituli Civitatensis, Martinus Gandul, Andreas, Raynardus, Amisclus et Puccardus fratres.

Item de Grupignano Iacuscius, Mannus, Murfinus, Martinus filius Stephani de Cavana Toselus, Pizolus Bargagni et Sabadinus faber

Item de Buttrio Iacobus Luduini, Odoricus Decanus, Iacobus Fletta, Iacobus Cuancii, Posinus, Henricus Bonoi et Iohannes Gomelgla.

Item de Premariacco Waltrus massarius dicti D. Wilielmi, Marcutius massarius Capituli, Thomadus Andreas Wargendus Gonz, Donatus et Wosso Decanus.

Item de Orzano Petrus Uluradi, Pizolus Tafanii, Iohannes Ing[illegible], Odoricus filius Wolvradi, Ingiruttus, Martinus Sevon, Mattheus Decanus, Belettus, Iacobus et Madrecha

Item de Ramanzacco Iohannes Scrina, Dominicus Zilius, Bartoldus Brisetti et Martinus Iacoccus

Ego Ottolinus de Woverson imp. et Patriarchali auctoritate Notarius predictis interfui et rogatus scripsi A. N u. c.

1280 . 21 Giugno Udine

investitura feudale : ~~Francesco~~ Federico di Carnia.

Gualtero can. 17

Anno Domini MCCLXXX. indictione octava die decimo exeunte Junio in Castro Utini in pariri(?) palatio, presentibus ... Bernar de Cerone Civitatensi ... Curia de Marano ... Petro, Castaldione, Utini et Constantino de Utino fratribus, Villelmo de Venzono, Camovetto, de Cropio, Rodulpho de Mels, Odolrico filio q.^m D. Bertoldi de Tricano, Petro et Marquardo de Arrone(?), Mat-tia de Carnia, Stephano de Zegliaco et aliis

coram D. Raymundo Patriarcha Aquilegensi D. Varcinguerra de Pivis, pretio et fore quingentarum marcharum denariorum Aquilegensium quod totum fuit confessus et contentus se recepisse et interre habuisse a Francisco filio D. Aquilini de Varmo renun-tiavit exceptioni non habiti et non recepti pretii etc. de certa scien-tia non per circumventionem aliquam vel errorem per se suisque heredes vendidit, dedit et tradidit Francisco filio D. Aquilini de Var-mo pro se ac suis fratribus quos habet vel habiturus est ex pre-dicto D. Aquilino patre ac D.ª Geltrude matre ac suis et eorum he-redibus Castrum de Pivis jure proprii, et omnes suos mansos et ... ...ciones et jura quos et quas et que habet et videbatur habere tam in villa et pertinentiis de Pivis, quam in villa S. Elisei, et feudum pro recto et legali feudo et proprium pro proprio excepto uno prato cum campis, pratis etc. omnique jure etc. jure feudi Ec-clesie in feudalibus semper salvo. Quod siquidem feudum se habere di-cebat ab Aquilegensi Ecclesia et D. Patriarcha, promittens etc. promisit

ne dicto emptori et eius fratribus fideiussoriam cautionem idoneam pre- [illegible] usque ad proximum festum s. Michaelis futurum, quod dicti domi- ni Rodulphus de [illegible] et Odolricus de Tricano laxerint ordonandum sub pena dupli etc. et sub obligatione etc. In quorum tenutam et posses- sionem ponendi dictum emptorem datus fuit Camorettus de [illegible] su- pradictus. Qui statim dictus Q. Varcinguerra dictum feudum in manibus dicti d. Patriarche resignavit. Qua huiusmodi resignatione recepta prefatum Francescum pro se et dictis suis fratribus recipientem de feudo huiusmo- di [illegible] [illegible] cum quadam cauto investivit, recepto ab eo fidelita- tis debite iuramento quod in talibus fieri consuevit; mandans et sub debito prestiti iuramenti quod totum feudum predictum per manum publicam in scriptis infra [illegible] [illegible] [illegible] debeat assignare, [illegible] ei Camera- [illegible] [illegible] pro [illegible] [illegible] etc.

Preterea eodem loco et tabulis dictus d. Patriarcha remisit et relaxavit dicto Q. Varcinguerre de Pers omnem offensam et iniuriam quas intu- lerat Aquilegensi Ecclesie ac ipsi d. Patriarche seu predecessori eius et omnes penas quas .. et sententias contra ipsum latas pro eo quod castrum de Pers quondam presumpserit occupare castrum de Pers. [illegible]

1281 . 29. marzo . Cividale

Raimondo Patriarca investe Artuico di Castello [illegible] in Udine ed altri come erede di Vitalmo di Cavoriaco. Libello

Giovanni di Lupico Can. P.

In nomine Christi amen. Anno a nativitate ejusdem M. cc. LXXXI, nona indictione, apud Civitatem in palatio Patriarchali. die sabbati tertio exeunte martio. Presentibus DD. Bernardo, Decano Civitatensi, presbitero Petro Plebano Plebis de Tricesimo, capellano et magistro Gualtero scolastico Civitatensi notario D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis et nobilibus viris D. Gerardo de Camino, Jacobo de Cadorta, de Coneglano, Arquino de Varmo, Johanne de Zucula, Leonardo de Tricano, et Leonarduccio de Avorzacho testibus ad hec vocatis et aliis multis.

Cum questio verteretur inter Reverendum Patrem et D. Raymundum Dei gratia S. Aquilegensis sedis Patriarcham ex parte una et D. Arthuicum de Castello ex altera super feudis antiquis que q.d. D. Vitalmus de Cavoriacho et q.m. D.D. Federicus et Vitalmus filii ejus, et antecessores eorum habuerant et recognoverant ad rectum et legale feudum ab Ecclesia Aquilegensi, dicente dicto Patriarcha quod ipsa feuda antiqua excidissent de jure sibi et Ecclesie Aquilegensi et e converso predicto D. Arthuico de Castello dicente quod eadem feuda excidissent sibi de jure tanquam qui hereditario jure debebat succedere in feudis predictis. Tandem memoratus D. Patriarcha ad preces et instantiam supradicti D. Gerardi de Camino testis superius nominati et dicti D. Arthuici de Castello supplicationem, volens ipsi D. Arthuico sive jus haberet sive non in feudis predictis gratiam facere specialem, sicut idem D. Patriarcha ore proprio fatebatur eundem D. Arthuicum de Castello S. Laurentii et de Puvoline et de omnibus aliis et singulis feudis antiquis que predicti Domini Vitalmus de Cavoriaco et filii ejus et antecessores eorum recte et legaliter habuerunt et tenuerunt in feudum ab Ecclesia Aquilegensi et antecessoribus dicti D. Raymundi Patriarche juxta consuetudinem Terre Foriulii nomine dicte Aquilegensis Ecclesie ad rectum et legale feudum cum pro-

dam capacio manu propria investivit cum juribus et rationibus de jure spectantibus ad feuda predicta et cum mansis, domibus, casalibus, sedimentibus curiis, silvis nemoribus, pratis, pascuis, campis, copulaticis terris cultis et incultis vineis, vinetis, arboribus, molendinis piscationibus, venationibus, aquis aquarumque decursibus, alluvionibus, decimis, advocatiis et singulis de jure pertinentibus ad feuda eadem recepto ab eodem V. Arbeico tanquam a vassallo fidelitatis debite juramento sub ea forma: Ego Arbeicus de Castello juro ad S. Dei Evangelia fidelitatem Domino meo V. Raymundo Patriarche Aquilegensi sicut jurat vassallus Domino suo, et quod defendam et manutenebo honorem et statum et bona et jura ipsius V. Patriarche et Ecclesie Aquilegensis toto meo posse contra omnem hominem et personam et quod numquam faciam contra eundem V. Patriarcham et Ecclesiam Aquilegensem et honorem et statum eorum verbo vel opere, consilio, auxilio vel favore, et si scivero aliquem vel aliquos quod vellent contra honorem et statum dictorum V. Patriarche et Ecclesie Aquilegensis illud turbabo toto meo posse; quod si turbare non potero, intimabo illud ipsi V. Patriarche per me vel per meum nuncium vel alium quam citius unquam potero ut facti notitia possit pervenire ad eum. et si idem V. Patriarcha, vel alius qui fuerit loco sui queret a me de aliqua sententia, ego de ipsa sententia judicabo secundum conscientiam meam. et si lata fuerit aliqua sententia coram ipso V. Patriarcha vel coram ullo qui fuerit loco sui, illa contra quem lata esset nollet eandem sententiam observare, ego ad observandam eandem sententiam eidem V. Patriarche et ejus officialibus insistam toto meo posse auxilio, consilio, et favore. Consilium mihi creditum per ipsum V. Patriarcham vel nuncium ipsius non pandam alicui in prejudicium et dampnum honoris et status ipsius V. Patriarche et Ecclesie Aquilegensis; et omnia alia que pertinent ad fidelitatem toto meo posse sibi fideliter observabo sicut debet facere vassallus Domino suo. Sic Deus me adjuvet et hec ad sancta Dei Evangelia

Hec acta sunt inter ipsum V. Patriarcham et V. Arbeicum de Castello tali conditione et pacto quod si antecessores ipsius V. Patriarche aliqua de feudis predictis antiquitus investissent quod neque ipsi V. Patriarche et Ecclesie Aquilegensi et illis quibus

in-

investita fuerant, neque prefato D. Arberto de Castello in jure suo possit vel debeat per hec aliquod preiudicium generari. In cujus testimonium rei et etiam majus robur memoratus D. Raymundus Patriarcha instrumentum presens fecit sui sigilli pendentis munimine roborari.

Ego Johannes de Lupico sacri Imperii publicus notarius his presens interfui et rogatus scripsi in formam publicam reducendo. Verci N° 256

(461.)

1281 - marzo

[illegible] l'ani [illegible] di [illegible] di [illegible]

Memoriali [illegible]

[illegible] Stephano [illegible] Zelisco [illegible] visionarium [illegible]

[illegible] Compravit [illegible] soldos de 1000 [illegible] quod habebat in [illegible]

soldos quam in civitate et territorio [illegible] A. Milleo

1281 5 Marzo [illegible]

Beni feudali di cui venne [illegible] il pronipote [illegible] Giovanni di Zucola

Spilimbergo [illegible]

Anno domini MCCLXXXI. indictione nona die lunis octavo intrante martio in [illegible] dominorum [illegible] de monte reali, [illegible] [illegible] de [illegible], [illegible] olim [illegible] [illegible] ac [illegible] Austrie Federici filii Henrici de P. Zanono ejusdem loci, [illegible] dicti [illegible] [illegible] de Spilimbergo, [illegible] de [illegible] [illegible] de S. Georgio, in platea S. [illegible] ante [illegible]: coram nobili viro [illegible] Valtrepertoldo de Spilimbergo cum [illegible] D. Valterpertoldo de Spilimbergo [illegible] et refutavit in manibus Reverendi Patris [illegible] Raimundi [illegible] [illegible] sedis [illegible] [illegible] omnes [illegible] nes et [illegible] [illegible], [illegible] et dominia, jura et actiones reales et personales utiles et directas quas habuerat seu habebat, vel videbatur habere de jure vel de facto [illegible] feudi a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Patriarchat [illegible] Aquilegen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] D. Valterpertoldi investivit nobilem virum D. Johannem de Zucola filium olim P. Bernardi [illegible] D. Walterper toldi nepotem [illegible] feudis [illegible] omnibus [illegible] D. Franciscum de [illegible] nuncium [illegible] [illegible] D. Johannem in [illegible] et corporalem possessionem dictorum feudorum sive possessionem [illegible] rum [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], dominationum [illegible] [illegible] et actionum [illegible] feudi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] instrumento scripto [illegible] notarium [illegible], et sicut dictus D. Valterpertoldus coram me subscripto notario [illegible] [illegible] antescriptis in loco continetur [illegible] et confessus fuit dictus D. Fran ciscus [illegible] auctoritate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et de voluntate predicti D. Valtervtiscroidi [illegible] pre[illegible] nos [illegible] memoratum D. Iohannem de Zucola in tenutam et corporalem possessionem dictorum Castrorum, Burgorum, mainadarum sive [illegible], [illegible]orum mansorum, dominiorum, [illegible]orum, [illegible] et actionum [illegible] dando in manibus ipsius D. Iohannis de [illegible] arborum [illegible] ville s. Georgii, Plebis de Cosa nomine et loco et vice omnium aliarum [illegible] [illegible], castrorum, [illegible] mainadarum decimarum man[illegible] dominiorum, [illegible], [illegible], [illegible]rum, [illegible] et actionum dicti [illegible] [illegible] castrorum, burgorum, terrarum, mainadarum, silvarum, mansorum [illegible] dominiorum [illegible] advocatiarum [illegible] et [illegible] D. Iohannes de Zucola [illegible] et [illegible] corporalem [illegible] et [illegible] inno[illegible] et [illegible] bonorum possessionum [illegible] [illegible] burgorum terrarum mainadarum mansorum decimarum [illegible] [illegible] dominiorum [illegible] jurium et actionum [illegible] sive feudorum ubilibet [illegible] scilicet castrum de Spilimbergo cum burgo et [illegible] et [illegible] et mainada [illegible] [illegible] Barbayano rectos per Rambaldum, Cerevuttum, Scampolinum, Dominicum Macafabam, Martinum, item Laurentium, Bertoldum, Petrum Bordonum, Laurenzuttum et Iacobum dictum Vescovum aut [illegible] per alios reguntur, et tres aratos in ipsa villa rectos per Odorlicum Capitaneum et Robertum, et silvam unam que olim fuit D. Iacobi de Mandacho [illegible] in dicta villa et dominium, et advocatiam villarum de Rausedo, de Vivaro et de Domanins et dominium et mutam, forch et mercata, silvam, nundinas de Cosa, de Zucula, de Tauriano, de Redenzicho de S. Odolico de S. Michaele in S. Odorlico et de Ignano et de S. Sabada et regione valde quod ipse et homines habitantes in plebe de Cosa possunt et debent ire [illegible] in [illegible] sine danda et [illegible] [illegible] nem XXV. urnarum vini in Gastaldia Guardi de Canopa D. Patriarche, [illegible]

silvam de Redolucto rectam per filios olim D. Olve et castrum de Valvasono prout sit predictum assistante cum bonis omnibus ipsi spectantibus prout ei latum fuit et castrum de Sbrovavacha, medietatem partis que fuit D. Wolcini cum mulinaveriis pratis et illis dicte medie parti spectantibus et montem unum in Carnea cum scisone ipsius montis, et duas vacas et decem pecudes cum agnis decem annuatim in Gastaldia de Carnea et advocatiam de Orsaria et dominium et advocatiam totius ville de Salvasono et dominium, copulatium et advocatiam totius ville de Torrida et tres mansos sitos in Sedegliano rectos per Janesium, Petrum, Badronum, Marcum, Matheum, Peregrinum, et totam decimam totius ville Sedegliani et avocatiam duorum mansorum in Sedegliano et duos mansos sitos in Flaibano, et duos mansos sitos in Cisterna et omnia alia bona pertinentia dictis feudis ubicumque sita, ramos dictorum arborum capiendo et percitando et per ipsum namque dicto missionem in corporalem tenutam et possessionem induxit de omnibus bonis, castris et terris, burgis, silvis, mansis, advocatiis, decimis et nemoribus predictis ad hec dictus D. Iohannes de Zucola stans post dictam adeptionem tenute ac possessionis, presentibus testibus antedictis et me subscripto notario coram predicto D. Walteropertolde fecit et constituit D. Odoricum civitanensem de Valvasono presentem et consentientem suum certum vicarium, seu vicedominum et procuratorem super omnibus dictis possessionibus et bonis dominiis iuribus et actionibus feudorum, seu feudi memorati ad faciendum super illa in illis et de illis et circa illa et de universis et singulis quocumque modo de iure vel de facto ad illa spectantibus omnia et singula que in eisdem fuerint opportuna, et que ipse D. Iohannes de Zucola posset facere personaliter in eisdem que idem D. Odoricus ibidem corporaliter iuravit bona fide et sine fraude exercere, facere adimplere et integre com

plebe vice et nomine ipsius S. Iohannis de ciccola

Ego iacobinus de Vidor sacri palatii notarius interfui rogatus et scripsi. [illegible]

1281 10 maggio Portogruaro.

Erezione del Convento di S. Francesco in Portogruaro

Domenico de Socars not.

In nomine Patris et filii et spiritus sancti amen. Anno Domini M.cc.LXXXI indictione nona, die decimo intrantis mensis Maii, in Portugruario in Capitulo loci Fratrum Minorum, in presentia Aguranti Gastaldionis Episcopatus Concordiensis, Genovii de Cadubrio, Suarnerii Camerlengi D. Episcopi infrascripti, Tiblasii filii q.m Fucali de S. Iohanne, Candidi filii Mainardi de Brojavacca, Henrici Teutonici, et Trentini sarotteris infrascripti D. Episcopi; et aliorum testium rogatorum.

Ad notitiam omnium tam presentium, quam futurorum, per hoc presens publicum instrumentum nos frater Folcherius miseratione divina Concordiensis Episcopus volumus pervenire, quod .... sacram et sanctam religionem ex officio nobis commisso, plantare cogitamus et plantatam fovere pensamus et cognoscentes locum et homines Portus Gruarii nostre Diocesis aliquorum religiosorum et specialiter fratrum Minorum, sive Ordinis B. Francisci conventu, consortio et solatio pro suarum animarum salute, et nostra et nostrorum predecessorum peccatorum remedio, multipliciter egere et indigere diligenti consilio, et deliberatione premissa ad honorem Dei omnipotentis B. Marie semperque Virginis matris ejus, B.B. Apostolorum Petri et Pauli, sancte et Apostolice sedis D. Pape qui est, et qui pro tempore erit, et S. Stephani Protomartiris Concordiensis Ecclesie et preciosi almi Confessoris B. Francisci, infrascriptum locum, sive Terram et possessionem ad nos et nostrum Episcopatum spectante cum omnibus suis juribus, pertinentiis, adjacentiis et appendiciis in presentiarum pro aedificandis ecclesia, claustro, dormitorio et aliis officinis, horto et cimiterio ac domum eam incepimus edificare et consumare intendimus cum omnibus edificiis [illegible] permanentibus, concedimus fratrum memorati ordinis B. Francisci sive fratrum Minorum [illegible] ipsius ordinis [illegible] [illegible] [illegible]_

.

cognoscentes et pensantes hoc quod factum erat esse necessarium, honestum ju-
tum, et pro omnibus plenissimum, donationem, largitionem et elemosynam
supradictam unanimiter nemine discrepante confirmaverunt et in omnibus appro-
baverunt. In cuius rei testimonium et cautelam presens publicum instrumen-
tum dicti canonici sigilli capituli concordantes [illegible] muniendum et [illegible]
[illegible] mandari

[illegible] [illegible] de Bocari imp. auct. notarius interfui et rogatus huius
modi scripsi [illegible] T V

(466.)

1281? 18 Agosto Rieti

Monitorio del Pontefice Nicolò IV. al Doge e Comune di Venezia per aver essi usurpati alcuni luoghi dell' Istria a danno del Patriarca di Aquileja e del Vescovo di Trieste.

Dilecto filio nobili viro Duci et communi Venetorum Nicolaus Papa IV.

Habet nostris auribus inculcata relatio quod vos ad occupationem bonorum et iurium Aquilegensis Ecclesie manus avidas extendentes Parentinam, Emonensem et Iustinopolitanam civitates ac S. Laurentii, Montone et Grisignane, Pirani, Insule, Mugle aliaque nonnulla castra, Terras, villas et loca in Istrie partibus constituta que ad eandem Ecclesiam pertinere dicuntur, et in quibus venerabilis frater noster Patriarcha Aquilegensis jurisdictionem omnimodam obtinere proponit temporalem, per violentiam occupastis eaque detinetis taliter occupata, nonnulla castrorum et villarum ipsarum illicitis ausibus data licentia nequiter destruentes, alias Patriarche Ecclesieque predictis ac venerabili fratri nostro Episcopo et civibus Tergestinis ac aliis suis adherentibus, coadjutoribus fautoribus et sequacibus in hac parte per incendia et rapinas, dampna maxima et graves injurias inferendo in eorundem Patriarche et Ecclesie ac aliorum predictorum non modicum prejudicium et gravamen. Quamobrem instigante humani generis inimico inter Patriarcham et quamplures illarum partium nobiles ac alios ecclesie predicte vassallos et adherentes eisdem ex parte una et vos ex altera gravium discordiarum et guerrarum discrimina sunt, ut asseritur, suscitata; quorum occasione grandia personarum et animarum pericula multimoda dampna rerum retroactis contingere temporibus et ne graviora contingant ulterius verisimiliter formidatur. Nos igitur ex debito pastoralis officii volentes hujusmodi obviare periculis et animarum profectibus providere; cupientes etiam ut civitas vestra que tamquam filia Benedictionis et gratie sincere devotionis affectum ac solite fidei puri-

tatem erga Romanam Ecclesiam antiquis moribus habuisse temporibus in pacis plenitudine sedeat et in requie opulenta quiescat, universitatem vestram rogamus monemus et hortamur attente quatenus tamquam viri pacifici mentes vestras et animos habilitantes ad pacem, vosque Apostolice sedis ^ beneplacitis coaptantes; attendentes etiam quod dispendiosum animabus et saluti contrarium fore conspicitur aliena contra justitiam detinere quodque locum sibi non vendicat peccati remissio ubi ablati restitutio non precessit, eaque ex ea parte Patriarche, ecclesie, Episcopo, civibus et aliis adherentibus fautoribus et sequacibus memoratis per vos, vel per alium aut alios sunt ablata eis sublato difficultatis obstaculo restituere procuretis a quibuscumque novitatibus, invasionibus et insultibus per vos, et per vestros etiam stipendiarios et adherentes in hac parte vobis, ac fautores, coadjutores et sequaces vestros contra illos aut aliquos eorundem, et Terras ipsorum penitus abstinendo, ac revocando nihilominus alios vestros stipendiarios vel armatos ut producuntur istuc in dampnum Patriarche, Episcopi et civium ac aliorum predictorum ad statum ipsius provincie perturbandum, sicut asseritur, sunt invecti, sic in premissis omnibus laudabiliter et efficaciter procedatis ut zelatores pacis et amatores concordie vos per effectum operis demonstretis, vosque devotionem et obedientiam vestram quam in hoc promptam experimur merito dignis exinde in Domino laudibus attollamus. Aliaquin venerabili fratri nostro Archiepiscopo Ragusino per alias nostras litteras injungimus ut vos ad hujusmodi restitutionem ac stipendiariorum seu armatorum predictorum revocationem faciendam compellere; quodque vos vestrique stipendiarii adherentes fautores coadjutores et sequaces vestri a novitatibus invasionibus et insultibus predictis quibuscumque abstineatis, et ut omnino iidem stipendiarii seu armati de provincia ipsa recedant per censuram ecclesiasticam appellatione cessante, compescere non omittat si vero in civitatibus, castris, terris et locis

eisdem jus aliquod contra vos habere, coram nobis infra duorum
mensium spatium a receptione presentium inchoandum per sindicum
seu procuratorem idoneum ad hoc a vobis specialiter constitutum com-
parere curetis. Nos enim ut sumus omnibus in justitia debitores pa-
rati sumus facere vobis super hiis exhiberi justitie complementum.
Datum Reate XV kalendas septembris Pontificatus nostri anno
primo. B. i. D. c.

12[illegible]

Decreto di un Sinodo Provinciale Aquilejese in cui vengono scomuni-
cati gli occupatori di beni e giurisdizioni ecclesiastiche

Hoc est exemplum cujusdam instrumenti cujus tenor talis est. Aquilegie in majori Ecclesia. Presentibus. Reverendissimis in Christo Patribus dominis Henrico Tergestino, Bernardo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]nense, Villelmo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Concordiensi, Egidio Emoniensi et Bernardo [illegible] Episcopis nec non et venerabilibus viris dominis magistris Leonardo Vicedecano, et Capitulo Aquilejensis ac etiam procuratoribus venerabilium Patrum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ac Folcherii Concordiensis Episcoporum, nec non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Monasteriorum Abbatibus, [illegible] [illegible] [illegible] ordinis fratrum minorum [illegible] [illegible] fratrum [illegible] [illegible] conventus Civitatensis, et aliorum fidelium tam clericorum, religiosorum et secularium [illegible] [illegible] Aquilejensis [illegible] [illegible] [illegible] multitudine copiosa.

Reverendus in Christo Pater et dominus Raymundus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in Provinciali [illegible] generali [illegible] [illegible] [illegible] Constitutiones [illegible] edidit et publicavit, dicta Sinodo eas laudante et approbante [illegible] [illegible].

Raimundus Dei gratia sancte sedis [illegible] [illegible] Patriarcha [illegible] [illegible] et memoriam futurorum. Inter quas edidit et publicavit quandam Constitutionem hujus tenoris

Quia nonnullos sic ceca seduxit cupiditas quod voluntatis libito, abjecto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et occupationem [illegible]

et Iurium Ecclesiasticorum iuste impedientes delectantur, quanto per ea
[illegible] moventur [illegible] nos hujusmodi [illegible]
[illegible] cupientes ne neglecta [illegible]
[illegible] tam Duces quam Marchiones, Comites, Barones, Potestates, Capitaneos
[illegible] communitates universitates Civitatum, Castrorum, Villarum et [illegible]
quorumcumque locorum, ac cives et quaslibet alias personas cujuscumque pre-
eminentie dignitatis honoris et gradus et conditionis, status et sexus [illegible]
ca, Castra, villas, jura et jurisdictiones, feuda, decimas, census, pedagia
[illegible] fodinas, [illegible], instrumenta publica, et quaslibet alias
scripturas publicas et authenticas, prata, nemora, molendina, [illegible], pisca-
rias possessiones montes, villas, insulas, paludes, aquas, salinas, domos et alia
bona quecumque ecclesiis, capitulis et personis ecclesiasticis [illegible]
[illegible] spectantia [illegible]
[illegible] vel ecclesias ipsas, Capitula seu ecclesiasticas personas impediunt quominus [illegible]
libere pro sue voluntatis libito uti possint, aut in eos angarias vel perangarias
imponere presumunt, aut predictarum Civitatis, Diocesis seu Provincie [illegible]
aut Capitula seu ecclesiasticas personas impediunt [illegible] in terris seu possessio-
nibus suis possint uti aquis aquarumve ductibus, salinas facere, vel molendi-
[illegible] Constitutione [illegible]
[illegible] admonemus eis mandantes ut infra duos menses a presentis constitutionis
publicatione [illegible] ipsas et earum possessiones predictis ecclesiis, Capi-
[illegible]
[illegible]
competenter, ac ab exactione angariarum et perangariarum [illegible]
[illegible]
[illegible] nostrorum [illegible]
[illegible] prout [illegible]
[illegible]

1282 10 Maggio

Gravami e contro Gravami nella Causa vertente tra il Patriarca ed il Capitolo d' Aquileja.

Archivio di S. Marco Nob

In nomine Domini amen. Infrascripti sunt articuli dati coram discretis viris DD Johanne Archidiacono Aquilegensi domini Pape capellano Fervarino et Zenoguio canonicis Aquilegensibus arbitris, arbitratoribus et amicabilibus compositoribus electis a venerabili patre D. Raymundo Patriarcha Aquilegensi ex parte una et a decano et capitulo Aquilegensi seu eorum procuratore ex altera coram D. Bonifacium Abbatem monasterii Belliniensis Aquilegensis diocesis procuratorio nomine pro ipso D. Patriarcha et magistrum Iacobum Canonicum Aquilegensem procuratorem Decani et Capituli predictorum procuratorio nomine pro eisdem apud urbem Veterem, anno Domini M CC. LXXXII. Indictione decima die xune decimo mensis mai Pontificatus D. Martini Pape quarti anno secundo examinati et approbati per arbitros suprascriptos.

Tenor autem articulorum dictorum per D magistrum Iacobum approbatorum examinatorum et admissorum per dictos arbitros talis.

Coram vobis discretis dominis Johanne Archidiacono Aquilegensi, Fervarino et Zenoguio Canonicis Aquilegensibus arbitris arbitratoribus et amicabilibus compositoribus inter venerabilem Patrem D Raymundum Patriarcham Aquilegensem ex parte una et Decanum et Capitulum Aquilegense et eorum procuratoribus ex altera intendit probare et vobis fidem facere Iacobus procurator predictorum decani et capituli procuratorio nomine pro ipsis contra predictum D Raymundum Patriarcham et D. Bonifacium Abbatem Belliniensem procuratorem ipsius Patriarche et contra quemlibet eorum.

In primis quod D Bertholdus existens Patriarcha dedit atque contulit capitulo Aquilegensi pro remedio anime sue decem marchas Aquilegensis monete de muta Aquilegie annis singulis per eum et successores suos in festo S. Marthini libere persolvendas, donec per ipsum vel aliquem Successorem ejus eadem muta

fuerit a capitulo per certas responsiones et equivalentem compensationem redempta

Item quod idem Bertoldus Patriarcha prenominato capitulo Aquilegensi donavit concessit atque concessit unam marcham denariorum monete in predicta mura .. .. .. modo et collatione Sancte Elizabeth

Item quod bone memorie D. Gregorius olim Patriarcha Aquilegensis predictam donationem concessionem, seu collationem confirmavit

Item quod idem fecit D. Clemens Papa Quartus

Item quod D. Decanus et Capitulum fuerunt in possessione vel quasi percipiendi dicta undecim marchas usque ad adventum D. Raymundi Patriarche

Item quod predicti Decanus et Capitulum fuerunt in possessione vel quasi percipiendo predictas undecim marchas a collectoribus mute qui pro tempore fuerunt per decem per viginti per triginta annos et amplius, et ipsas perceperunt pacifice et quiete

Item quod Decanus et Capitulum tenuerunt et possederunt dictas undecim marchas pacifice et quiete

Item quod prohibuit dictus D. Patriarcha Raymundus collectoribus dicte mute ut non solverent dictas undecim marchas predictis canonicis et capitulo

Item quod propter prohibitionem factam per dictum D. Patriarcham collectores cessaverunt solvere dictas undecim marchas .. .. tempore quo ipse D. Patriarcha venit in Patriarchatum

Item quod de predictis et qualibet predictorum est publica vox et fama.

Item quod ad Decanum et capitulum pertinent omnia bona mobilia et immobilia que habent et tenent massarii eorum

Item quod predictus D. Raymundus accepit de bonis massariorum Decani et Capituli occasione copulatici accepit per se et officiales suos a massariis Decani et Capituli, centum et quinquaginta marchas et ultra

Item quod D. Bertoldus Patriarcha jus copulatici si quod habebat in massariis, et bonis capituli Aquilegensis pro remedio anime sue dedit eidem capitulo

Item quod de predictis est publica vox et fama.

Item quod D. Raymundus Patriarcha et ejus Officiales damnificaverunt pre-

dicto.

dictos Decanum et Capitulum et eorum homines in mille marchis et ultra occasionibus predictis

Item quod de predictis est vox publica et fama

Item quod villa Marani pleno jure spectat ad dictum Decanum et Capitulum

Item quod homines Terre Marani, et omnes habitantes ibidem soliti sunt ire et redire, et stare, et emere et vendere libere per totam Terram Patriarchalem.

Item quod predicta soliti sunt facere per decem, per viginti, per triginta annos, et per tantum tempus cujus memoria non existit.

Item quod Decanus et Capitulum et eorum nuncii soliti sunt emere pisces in platea Aquilegensi quacumque hora diei per decem, per viginti, per triginta annos et per tantum tempus cujus memoria non existit

Item quod Decanus et Capitulum et singuli de Capitulo et eorum nuncii consueverunt accipere ligna de nemoribus circum adjacentibus Aquilegiam ad eorum usum.

Item quod hoc jure usi sunt per decem, per viginti, per triginta annos et per tantum tempus cujus memoria non existit

Item quod D. Raymundus Patriarcha petiit a Capitulo triginta quatuor marchas ratione Procurationum.

Item quod occasione dictarum triginta quatuor marcharum accepit, seu accipi fecit de bonis Decani et Capituli et Massariorum suorum ad valorem centum marcharum et ultra.

Item quod D. Philippus frater Ducis Charinthie fuit electus in Patriarcham Aquilegensem

Item quod quidam Canonici de mandato Capituli et Decani iverunt in Boemiam ad presentandum eidem Electo Decretum electionis, et ad requirendum ipsum ut consentiret de electione de se facta.

Item quod in illa via expenderunt de bonis Capituli triginta marchas Aquilegensis monete in gundo, redeundo, et stando

Item quod de predictis et quolibet predictorum est publica vox et fama.

Item intendit probare dictus Procurator quod capitulum est in possessione vel quasi iure conferendi Beneficia vacantia tempore sedis Aquilegensis vacantis

Item quod in ista possessione vel quasi fuerunt [illegible] et tempore Raymundi [illegible]

Item quod hoc [illegible] decem, [illegible] annos et tantum tempus cuius memoria non existit

Item [illegible] super possessione [illegible] Raymundus Capitulum [illegible] impedit et molestat

Item quod sede vacante per mortem D. Gregorii Patriarche, Decanus et capitulum contulerunt quedam beneficia que illo tempore vacaverunt

Item quod quidam adhuc possident Beneficia eis collata per Decanum et Capitulum sede vacante

Item quod de predictis est publica vox et fama.

Item quod D. Guielmus Episcopus Ferrariensis et Apostolice Sedis Legatus imposuit Clero civitatis et Diocesis [illegible] centum marchas [illegible] monete

Item quod de illis centum marchis XX. marchas contingebant Clero [illegible], [illegible] et marchie.

Item cum [illegible] cessarent solvere dictas XX. marchas, D. Raymundus mandavit Decano et Capitulo ut pro ipsis solverent, promittens quod ipsos compelleret ad satisfaciendum predictis Decano et capitulo de predictis XX marchis

Item quod D. Patriarcha usurpando sibi jurisdictionem in homines massarios et colonos capituli Aquilegensis dampnificavit dictos Decanum et Capitulum per se et officiales suos in trecentis marchis et ultra

Item quod de predictis est publica vox et fama.

Item quod Decanus et capitulum expenderunt CL marchas de bonis suis prosequendo electionem D. Philippi electi in Patriarcham Aquilegensem, et post cassationem ipsius D. Philippi procurando et petendo ut provideretur Aquilegensis Ecclesia de Pastore

Item quod D. Raymundus Patriarcha Aquilegensis [illegible] Patriarcha [illegible] in Lombardia per tres annos et ultra

Item

Item quod cum D. Raymundus fuerit in Terra eo tempore quo auferebantur bona eorum potuerit et debuerit eis qui accipiebant bona Decani et Capituli prohibere et defendere quominus non acciperent bona Decani et Capituli predictorum

Item quod de predictis est publica vox et fama

Item quod bone memorie D. [illegible] Patriarcha Aquilegensis cum faciebat Statuta ad statum Terre pertinentia, requirebat consensum et consilium nobilium, et aliorum de Terra Forijulii

Item quod hoc et idem faciebat bone memorie Gregorius Patriarcha Aquilegensis

Item quod de predictis est publica vox et fama.

Item eodem anno et mense die XIII. ejusdem predictus magister Jacobus procurator dedit coram predictis arbitris presente parte adversa quemdam articulum [illegible] tenoris talis et

Item intendit probare dictus magister Jacobus quod castrum de [illegible] cum omnibus pertinentiis D. Bertoldus Patriarcha Aquilegensis dedit, legavit seu concessit pro remedio anime sue. et pro . . . . suorum Ecclesie Aquilegensi, tamen intendit et dicit intentionem suam fundatam esse per confessionem partis adverse

Item eodem die et coram predictis arbitris. Predictus D. Abbas procurator, procuratorio nomine dicti D. Patriarche., predicto magistro Jacobo presente. dedit quosdam articulos in quodam rotulo. quorum tenor talis est

In nomine Domini amen. Probare et fidem facere intendit D. Bonifacius Abbas Belliniensis procuratorio nomine D. Patriarche Aquilegensis in questione seu questionibus que vertuntur inter ipsum ex parte una et Decanum et Capitulum Aquilegense ex altera coram vobis Dominis magistris Johanne Archidiacono, Ferrarino et Ludovico Canonicis Aquilegensibus arbitris electis a partibus predictis

Item quod vacante Sede Patriarchali Decanus et Capitulum Aquilegense consueverunt et debent suscipere defensionem bonorum Patriarchatus Aquilegensis et fideliter administrare et gerere negotia dicti Patriarchatus in temporalibus

Item quod consueverunt ipsi Decanus et capitulum in aliis vacationibus dicte ecclesie ante supradictam vacationem per mortem Patriarche [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

trationis et reliqua restituere redeundo ipsi Patriarche fructus et proventus et omnes obventiones bonorum ipsius Patriarchatus tempore vacationis ipsius Patriarchatus perceptos et percipiendos

Item quod Decanus et Capitulum Aquilegense accesserunt ad dictam administrationem inchoare et gerere negotia dicti Patriarchatus vacantis per mortem D. Gregorii predicti primo anno, et gesserunt tempore dicte vacationis tanquam omnia gesturi

Item quod ipsi fecerunt officiales [illegible] Vicedominum et Economum et [illegible] dationes in rebus et bonis temporalibus predicti Patriarchatus tempore dicte vacationis [illegible] dictis Decano et Capitulo Aquilegensi [illegible] saltem [illegible]

Item quod de omnibus supradictis et quolibet predictorum est publica vox et fama et communis opinio in Civitate et Diocesi Aquilegensi et in dicto Patriarchatu

Item quod dicta negotia temporalia dicti Patriarchatus gesta, ordinata et ministrata per dictos Decanum et Capitulum tempore dicte vacationis ipsi Decanus et Capitulum gesserunt et ministraverunt aliquo predictorum modorum.

Item quod de predictis et quolibet predictorum est publica vox et fama et communis opinio in Civitate et Diocesi Aquilegensi

Item quod dicti Decanus et Capitulum Aquilegense tempore dicte vacationis vendiderunt seu obligaverunt de facto in casu eisdem non concesso mutas et pedagia vel aliquas eorum, et alios redditus et proventus, fructus, decimas pertinentes et spectantes ad mensam Patriarchalem Aquilegensem certis personis pro certa pecunie quantitate, que venditiones, seu obligationes predicte seu aliqua earum fuere facte ad tantum terminum qui excessit citationem D. Patriarche, qui nunc est.

Item quod predicta et quelibet predictorum sunt vera et est publica vox et fama et communis opinio in partibus memoratis

Item quod Decanus et Capitulum predicti per se vel per alios eorum nomine receperunt redditus, proventus et fructus dicti Patriarchatus, dicta Patriarchali sede vacante in annis quibus ipsa Ecclesia per mortem dicti D. Gregorii vacavit

Item quod predicta et quelibet predictorum vera sunt et est publica vox et fa-

fama et communis opinio in partibus circumstantes et Diocesis Aquilegiensis et in ipso Patriarchatu

Item quod redditus et fructus ac obventiones dicti Patriarchatus temporibus vacationis predicte percepti vel qui percepti potuerunt et debuerunt de bonis dicti Patriarchatus valuerunt et valere potuerunt singulis annis dicte vacationis quatuor millia marchas Aquilegienses

Item quod de predictis omnibus et singulis predictorum est publica vox et fama et communis opinio in partibus supradictis. .....

Item quod Canonici qui eligerunt vel qui eligi consueverunt vel electi fuerunt temporibus retroactis in ipsa Ecclesia Aquilegiensi petunt et recipiunt, et petere et recipere consueverunt a d. Patriarcha Aquilegiensi confirmationes electionum de ipsis factarum in supradicta Ecclesia et institutiones antequam intromittant seu intromittantur se de dicta Canonica seu Canonicatu et prebenda ipsius Ecclesie, et antequam percipiant aliquid ex eadem, vel possessionem ejus intrent.

Quod predicta et quelibet predictorum vera sunt, et de predictis omnibus et singulis est publica vox et fama, et communis opinio in Curia et Diocesi Aquilegiensi

Item quod cum olim in ipsa Ecclesia Aquilegiensi essent triginta novem Canonici et triginta novem Prebende canonicales ordinarium pro quod duodecim mansionarii essent de cetero in ipsa Ecclesia qui ibi in divinis deservirent et haberent sex Prebendas de predictis Prebendis, videlicet medietatem prebendarum pro quolibet et in ipsa Ecclesia remanerent numerus sex Canonicorum pro illis sex Prebendis.

Item quod in ipsa Ecclesia postmodum diminuto numero ipsorum Canonicorum ut supra, fuerunt et sunt duodecim mansionarii qui habent et tenent dictas sex Prebendas sive duodecim, videlicet medietatem prebendarum pro quolibet in quibus dictus d. Patriarcha habebat, et ad eum pertinebat et pertinet de consuetudine supradicta jus hujusmodi confirmationis et

institutionis cum ipsi mansionarii teneant locum in perceptione habendarum sex Canonicorum qui consueverant esse ibi in numero dictorum triginta novem.

Item quod Decanus et Capitulum Aquilegense contradicunt et impediunt ipsos mansionarios petere et recipere huiusmodi confirmationem et institutionem a d. Patriarcha Aquilegensi quando ipsi mansionarii deputantur ad predictas Prebendas, et ipsum Patriarcham impediunt uti iure suo.

Item quod de predictis omnibus et singulis est publica vox et fama et communis opinio in civitate et Diocesi Aquilegensi.

Et ego Martinus de S. Hilario auctoritate Imperiali Iudex ordinarius et publicus notarius predictos articulos prout superius in huius pertis in simul coniunctis meoque signo signatis continentur, in actis posui, ipsosque fideliter et diligenter hic scripsi, et de mandato et licentia speciali predictorum Arbitrorum in publicam formam redegi. A. C. cl. 10

1282 22 Luglio Cividale

Il Patriarca consente al matrimonio di Almotta figlia di Varnerio di Cucagna suo ministeriale con Andrea da Pinna ministeriale del Conte di Gorizia a condizione che i figli rimangano una metà in soggezione del Patriarca, l'altra del Conte

Nos Raymundus Dei gratia sancte sedis Aquilegensis Patriarcha, tenore presentium notum facere volumus universis tam presentibus quam futuris, quod nos dilectorum ministerialium nostrorum Thomasii, Simeonis et Adalperti de Cucanea precibus inclinati, Almote filie q.m Warnerii de Cucanea dilecte Dyenesweyp nostre, contrahendi matrimonium cum Andrea de Pinna ministeriali viri nobilis Alberti Comitis Goricie dilecti fidelis nostri licentiam concedimus de gratia speciali. Ita quod proles quem eos simul habere contingit sive mares sint, sive femine fuerint, inter nos, seu successores nostros, et dictum Comitem seu heredes ipsius equaliter dividatur. In cujus rei testimonium presens scriptum fieri jussimus et nostri sigilli pendentis munimine roborari.

Datum Civitate, decimo exeunte Julio anno Domini M[illegible]LXXXII x indictione. Dal Giov. Istria.

1282 . 18 Agosto. Sacile

Sentenza Patriarcale nella causa vertente fra gli abitanti di Pramajor e di Sacile

Giovanni di Lupico Can. P.

In nomine Christi amen. Anno Nativitatis ejus MCCLXXXII. Decime Indictionis, apud Sacilum in lobia Palatii D. Patriarche que est super ripam Liquentie. Die Martis quartodecimo exeunte Augusti. Presentibus D. Dietalmo de Villalta, Gerardo et Thomasio de Pulcinico, D. Gualteropertoldo de Spinemberch, Johanne de Zuccula, D. Vitmaro de Faganea testibus ad hoc vocatis et rogatis et aliis pluribus.

Constitutus in presentia Reverendi Patris et Domini D. Raymundi Dei gratia S. Aquilegensis Sedis Patriarche. Prevedellus notarius de Sacilo procurator universitatis hominum ville de Pratemajori pro universitate ipsa coram eodem D. Patriarcha in judicio existente conquestus fuit de communi Sacili dicens quod eadem universita sunt vicini Sacili, et faciunt Plovium, solvunt collectas et faciunt alia que alii vicini ejusdem Communis Sacili faciunt ipsi Communi. Sed ipsum Commune faciens violentiam universitati ville predicte oitebantur sibi auferre maricum quem jam quinquaginta annis elapsis habuerunt pacifice et quiete. Unde rogabat predictum D. Patriarcham nomine universitatis dicte ville ut de predictis communi ~~Sacili quod permitteret~~ eis justitiam exhiberet, ordinans cum dicto Commune Sacili quod permitteret eandem universitatem habere Maricum sicut habere consueverat temporibus retroactis.

Ex adverso respondit Tolbertus de Topalicho de Sacilo pro-

curator Guidolini et Thomasii Calligarii dicti eadem Voce Procuratorum ad hoc ut dicebatur dicti Communis de Sacilo, quod si universitas dicte ville habuisset Maricum ut appareat, habuissent de gratia dicti Communis, et si ipsum Commune fecerat eis gratiam in hoc, nollebat eidem universitati eandem gratiam ulterius continuare. Proposuit etiam quod cum dicta universitas ville predicte produxisset quosdam Testes coram Potestate Sacili ad probandum quod habuerat Maricum francas his quinquaginta annis et amplius, examinatis predictorum Testium dictis et coram Potestate predicto et Judicibus dicti Communis de Sacilo, de communi partium voluntate in judicio publicatis, et ipsi Judices de Obervatione habita sententialiter judicaverunt quod Testes predicti nihil dixerant super premissis quod esset proficuum intentioni universitatis predicte; et quod esset nocivum dicto Communi Sacili; a qua sententia dicta universitas non appellavit, sed tacuit, rogavit dictum D. Patriarcham ut quereret per Curie sue laudum quid juris inde esset?

Et eodem D. Patriarcha querente, per D. Galterum pertolotum de Spilimbergo fuit sententialiter diffinitum quod postquam universitas dicte ville retinuit sententiam predictorum judicum et tacita non appellavit ab ea, quod predictum Commune Sacili debeat inde gaudere, cujus sententia fuit per totam Curiam approbata.

Vid. sig. V. Ciconj c.

1282 28 Novembre Aquileja

Raimondo Patriarca riceve dal Capitolo di Aquileja una casa e due torri che già furono de Villalta per collocarvi la moglie di suo Nipote e altre donne Lombarde.

Giovanni di Lupico Can. P.

In nomine Christi amen. Anno M.cc.LXXXII. decima Indictione apud Aquilegiam in anticamera Patriarchali die Sabbati tertio exeunte Novembrio Presentibus magistro Pellegrino Archidiacono, presbitero Papano Scolastico et D. Olvico Preposito Carnee Canonicis Aquilegensi

Reverendus pater et D. Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis Sedis Patriarcha confessus fuit et contentus quod domus et curia cum duabus turribus in Aquileia que fuerunt Dominorum de Villalta et sunt Capituli Ecclesie Aquilegensis et in nullo spectant ad ipsum D. Patriarcham sed Capitulum predictum accomodavit sibi de gratia domos ipsas ut poneret ibi uxorem nobilis viri D. Gottefredi de la Turre Nepotis sui et quasdam alias Dominas de Lombardia. sed quandocumque placeat dicto Capitulo Aquilegensi ipsum Capitulum potest repetere et habere domos ipsas tanquam suas sine aliqua precedentia et contradictione cuiuscumque

Ego Iohannes de Lupico sacri Imperii publicus notarius his presens interfui et rogatus scripsi in formam publicam redigendo. ACU·O

(476.)

1283 21 Marzo Cividale

Pubblicazione delle costituzioni stabilite nel Sinodo Aquilejese

Nicolò da Cividale not

M.cc.LXXX.VIII. XI. Indictione, Die Dominico XI. exeunte martio in Ecclesia majori Civitatensi. Presentibus D. Rantulfo de Villalta, Iacobo magistri Ottonelli, Iuliano Thesaurario et aliis Canonicis Civitatis, et D. Henrico de Portis, Odorlico de Budrio, magistro Bonifacio de Verona testibus et aliis

D. Bernardus Decanus civitatensis ex auctoritate Reverendi Patris Dei gratia Patriarche Aquilegensis; et prout ab ipso per suas litteras habuit in mandatis, in missa solempniis excommunicavit, ac excommunicatos denuntiavit publice omnes homines seu personas quascumque qui vel que bona Ecclesiarum sub districte ipsius D. Patriarche scienter detinent occupata, si ea infra octo dies non restituerent, et generaliter omnes qui notabiliter detinent contra constitutiones olim apud Aquilegiam per dictum D. Patriarcham, quam apud civitatem per superdictum D. Decanum cui commisit clero congregato celebratas in synodo generali.

Eodem die, et loco. Presentibus omnibus prenotatis. Idem D. Bernardus Decanus de Civitate in missarum solempniis publicavit Constitutiones Reverendi Patris D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis noviter editas apud Aquilegiam in sua Provinciali Synodo, legens ipsas liberaliter, postea vulgariter exponendo precipiens ipsis sub excommunicationis pena omnibus conservari. 170

(477.)

1283 4 maggio Aquileia

Sentenza nella causa vertente fra il Patriarca e il Capitolo d'Aquileia

Enrico di [illegible] [illegible] e [illegible] can. [illegible]

In Christi nomine amen. Anno ejusdem MCCLXXXIII indictione unde-
cima die quarto intrante Majo, in civitate Austria in Patriarchali palatio pre-
sentibus [illegible] Marquardo de la Turre Archipresbitero [illegible], Bernardo decano
civitatensi [illegible] presbitero [illegible] Fagano, scolastico Aquilegensi [illegible] Henrico de [illegible], et
[illegible] de Fagedis de Ordine Predicatorum, Joanne de Carnecio et Conrado de Por-
cia de Ordine Minorum, magistro Walterio de civitate notario, [illegible] Raymon-
dino de Mediolano notario et aliis pluribus.

Domini Ferrasinus et Federicus canonici Aquilegenses arbitri arbitratores et amica-
biles compositores in questionibus que vertebantur inter Reverendum Patrem dominum Raymundum
Patriarcham Aquilegensem ex parte una et venerabiles viros dominos capitulum ecclesie
Aquilegensis ex altera, prout in instrumento publico confecto exinde per magistrum
Walterum notarium infrascriptum plenius continetur; in presentia dicti domini Patriar-
che, domini Jacobi de [illegible] predicte ecclesie Aquilegensis canonici, [illegible]
capituli nec non dominorum magistri Leonardi de Fagnaco [illegible] canonici
Prepositi [illegible] de Carnea, Henrico de [illegible]; magistrorum Alberti et Laurentii
et Hermanni de [illegible] canonicorum ejusdem ecclesie de voluntate ipsorum prout
ad hoc [illegible] ad id termino die ac loco predictis prout in instrumen-
to publico confecto exinde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] con-
tinetur, [illegible] in scriptis sententiam promulgarunt.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti amen. Humilis doctrina
magistri humiles instruxit discipulos inter se [illegible] pacem habere dicens pax
vobis, et quia [illegible] lenitas est discordie [illegible], ad tranquillitatem concordie [illegible]

reddiderunt; sed potius omnium predictorum rationem et reliqua reddere
cessaverunt ac renuerunt et adhuc contradicunt. Quare petit dictus Patriarcha
nomine antedicto a predictis decano et capitulo ut de predicta administra-
tione ac perceptione reddant sibi plenariam rationem et reliqua restituant
et per vos Dominos Arbitros ad predicta facienda eos et ratione doli et culpe
et negligentie condempnari et cogi cum omnibus expensis dampnis et interesse et prout
vobis eam que in eo loco et tempore declarabit arbitrando, absolvimus et diffinien-
do, sententiando et pronunciando absolutos esse denunciamus. Dictos Dominos De-
canum et Capitulum Aquilegense et quemlibet de Capitulo communiter et
divisim ab omnibus que continentur in petitione ista quod ipse D. Domnus Patri-
archa aut successores sui prefatum Decanum et Capitulum aut aliquem de Capitulo com-
muniter vel divisim de ratione reddenda seu prefate administrationis cogere, im-
petere non possint aliquam convenire: sed ipse D. Patriarcha et successores sui im-
perpetuum et firmum habeant et teneant quidquid per dictos Decanum et capitulum
communiter et divisim tempore vacationis ecclesie administratum, gestum, datum
expensum et obligatum fuerit seu gratiam promissum et super predictis omnibus ipsi
D. Patriarche et successoribus suis arbitrando pronunciando et sententiando imponimus
decretum silentium imponendum a predicta cum tempore vacationis Ecclesie occasione
administrationis prefate per memoratos dominos Decanum et Capitulum reddite, fructus
et proventus patriarchales quibus pro evidenti necessitate et evidenti utilitate ecclesie
Aquilegensis fuerunt obligati arbitrando convenimus quod super illis obligationibus
ipse D. Raymundus Patriarcha et successores sui prefatos Decanum et Capitulum et quem-
libet de capitulo nullam moveant questionem, etiam si per illos quibus facte sunt obliga-
tiones per Capitulum tempore dicte vacationis suas actiones cesserint D. Patriarche sive
in potestate ejusdem sed ipsos Decanum et Capitulum et quemlibet de Capitulo super
ipsis obligationibus non permittat per aliquem indebite molestari sed ipsos et quem-
libet ipsorum teneat eos defendere tenentur. et quia tempore vacationis predicte de

redditibus fructibus ac proventibus Aquilegensis Ecclesie ad manus Capituli pervenit aut etiam singularum personarum ordinando diffinimus et sententiamus ut Decanus et capitulum Aquilegense trecentas marchas Aquilegensis monete prefato D. Patriarche persolvant, centum videlicet in proximo festo Beati Martini et centum in proximo subsequenti festo Beati Georgii et residuas centum in subsequenti festo Beati Martini

Item super eo quod D. Patriarcha dicebat confirmationem mansionariorum ad se pertinere arbitrando, pronunciando et sententiando absolvimus prefatos Decanum et capitulum ab impetitione supradicti D. Patriarche cum dicti Decanus et Capitulum sint speciali previsione muniti

Item super eo quod petebat D. Patriarcha procurationem ratione visitationis, dicimus et pronunciamus quod D. Patriarcha procurationem habeat moderatam cum visitat secundum quod est in Canonibus diffinitum

Super petitionibus Decani et capituli sic diximus procedendum in primis super eo quod Capitulum petit undecim marchas de muta Aquilegensi sibi reddendas quas bone memorie D. Bertoldus Patriarcha eidem Capitulo pro remedio anime sue dedit sive concessit, arbitrando sententiamusque et sententiando, arbitramur et pronunciamus dictam donationem sive concessionem tenere et valere cum idem D. Bertoldus Patriarcha [illegible] de iure potuit et [illegible] D. Raimundum Patriarcham et successores [illegible] et [illegible] dictarum undecim marcharum teneri et nihilominus precipimus, arbitramus, sententiamus et pronunciamus quod dictus D. Patriarcha reddat et procuret quod de muta Aquilegensi decem marchas in festo S. Martini et unam in festo S. Elizabet D.D. Decano et Capitulo aut eorum nunciis annis singulis persolvantur et quod per se aut successores suos dictos decanum et capitulum in perceptione dictarum undecim marcharum non impediat aut molestet. De introitu vero dicte mute habeat et recipiat Decanus et Capitulum [illegible] marchas Aquilegensis monete tantum. De residuo vero dictum D. Patriarcham diximus absolvendum.

Item super eo quod prefati Decanus et Capitulum dicebant massarios [illegible] massarios, rusticos et terras eorum ad prestationem capulatici non teneri, arbitramur, diffinimus, sententiamus et pronunciamus dictum Decanum et capitulum et quemlibet de capitulo, massarios, rusticos et colonos et terras eorum et cuiuslibet de capitulo communiter et divisim ad prestationem cuiuslibet capulatici non teneri, et quod de cetero ipse D. Patriarcha et successores sui per se nec per officiales [illegible] Decanum et capitulum et massarios, rusticos et colonos eorum aut aliquem de capitulo aut massarium, rusticum, colonum aut servum alicuius de capitulo communiter aut divisim ad prestationem alicuius capulatici non compellant, sed ipsum Decanum, capitulum et quemlibet de capitulo et massarios eorum communiter et divisim absolvimus a prestatione capulatici memorati. De receptis vero de ipso capulatico per D. Patriarcham ab impetitione dictorum Decani et capituli ipsum D. Patriarcham duximus absolvendum.

Item super eo quod Decanus et capitulum dicebant quod D. Patriarcha angariabat et gravabat per se et officiales suos massarios, colonos et rusticos eorum in [illegible] collectis, angariis, parangariis [illegible] compellendo eos stare juri coram se et aliis [illegible] muneribus et oneribus realibus et personalibus cum [illegible] habebat [illegible] Sacerdotes et possessiones eorum non solum libertate [illegible] sed [illegible] elemosina de publico [illegible] arbitramur, sententiamus et pronuntiamus quod ipse D. Raymundus Patriarcha aut successores sui aut officiales eorum de cetero [illegible] quathis, [illegible] et aliis muneribus et oneribus realibus et personalibus communibus et privatis que super [illegible] facta sunt quocumque nomine censeantur rusticos, massarios et colonos eorum nec molestent nec inquietent [illegible], arbitrando, sententiando, diffiniendo rusticos, massarios et colonos predictorum Decani et Capituli ad huiusmodi servitia imo servitutes potius non teneri et ipsos massarios et colonos ab huiusmodi angariis et prestationibus [illegible] duximus absolvendos, tempore tamen generalis guerre in Foroiulii

si dicti [illegible] et capitulum [illegible] d. Patriarcham et [illegible] auxilium in [illegible]
fuerint requisiti, dicti Decanus et capitulum teneantur ipsi d. Patriarche in [illegible]
in Foro Iulii tantum modicum exhibere [illegible]

[illegible] super eo quod [illegible] et capitulum [illegible] quod [illegible] non
infirmaret [illegible] et alios inferiores [illegible] ei [illegible] d. Patriar
cam [illegible] petita petitione [illegible] [illegible] cum Decano et capitulo [illegible]
firmandi Episcopos et alios inferiores prelatos ac alia omnia que consueverunt ha
[illegible] et facere tempore [illegible] Ecclesie reservamus et sententiando et arbi
trando precipimus quod prefatum capitulum infra dies octo per se aut procurato
rem legitimum [illegible] [illegible] debeat [illegible] d. Patriarche [illegible] [illegible] ratio
nem quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempore [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spectat ad Patriarcham Aquilegensem que
[illegible] quocumque nomine [illegible]

Item super eo quod dicti Decanus et Capitulum dicebant et petebant quod
dictus d. Patriarcha statuta et constitutiones [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [solebat] condat [illegible]
faciat [illegible] Decano et Capitulo [illegible] arbitramur, sententiamus et diffinimus quod
[illegible] Patriarcha [illegible] [illegible] [illegible] quod statuta aut constitutiones facere voluerit, requirat Deca
num et capitulum [illegible] et cum eorum consilio statuta faciat [illegible] condat
[illegible] hoc sacri canones [illegible]

Item super eo quod [illegible] Decanus et Capitulum petebant quod d. Patriarcha et
officiales [illegible] non prohibeant [illegible] eorum emere pisces [illegible] arbitramus et [illegible]
[illegible] quod [illegible] et officiales d. Patriarche non prohibeant [illegible] Decani et Ca
pituli et mansionariorum emere pisces ad usum eorum

Item [illegible] arbitramur et diffinimus quod [illegible] Decanus et Capitulum [illegible] man
[illegible] et eorum nuntii voluerint [illegible] [illegible] ad usum eorum de [illegible] [illegible]
[illegible] Aquilegiam d. Patriarcha aut officiales sui eos non impediant aut perturbent
[illegible] super eo quod prefatus Decanus et Capitulum petebant [illegible] marchas a

Patriarcha pro eo quod ipse compromiserat capitulum ut dicebant occasione premissorum, [illegible] [illegible] Patriarcham [illegible] [illegible].

Item arbitramur pronunciamus et diffinimus quod si quando per Legatos et nuncios Apostolice sedis [illegible] generales [illegible], [illegible] Patriarcha cum aliis Clericis intelligatur inclusi.

Item super eo quod dicti Decanus et capitulum petebant canonicam portionem de omnibus que bone memorie D. Bertoldus Patriarcha pro remedio anime sue dedit seu legavit Ecclesie Aquilegensi pro eo quod mandatos et iniuriosos decanum et capitulum et quemlibet de capitulo a prestatione copulacii decimus absolvendos et pro eo quod mandato et iniurios eundem Decanum et Capitulum et quemlibet de capitulo a custodiis castrorum quarteris carvaticis et aliis muneribus et oneribus realibus et personalibus quocumque nomine censeantur de cetero pronunciavimus esse immunes dictum Patriarcham a prestando huiusmodi Canonica portione absolvimus eisdem Decano et Capitulo super petitione prefata perpetuum silentium imponentes

Item precipimus et sententialiter diffinimus quod si quando d. Patriarcha petit aliqua fieri per Decanum et Capitulum aut aliquem de Capitulo si illud sibi impenderit nullum dampnum det, per se aut alios de capitulo in bonis Decani et Capituli aut aliquius de Capitulo sed alias cum eis ordinario iure procedat

Item precipimus et arbitrando diffinimus quod d. Patriarcha decanum et capitulum aut aliquem de Capitulo non compellat ad aliquam militiam faciendam, prestandam seu dandam. tempore tamen generalis guerre teneantur prestare predicto d. Patriarche sicut alii Clerici sue Diocesis in pecunia auxilium modicum

Item [illegible] [illegible] tredecim marcharum quas d. Patriarcha petebat de collecta ducentarum marcharum quando ivit ad curiam dictos decanum et capitulum decrevimus absolvendos

Item absolvimus a solutione [illegible] marcharum dictum d. Patriarcham quas decanus et capitulum predicti petebant quas eum [illegible] expendisse [illegible] [illegible]

In Buonida ad presentandum Decretum D. Philippo

Item absolvimus D. Patriarcham a petitione expensarum quas quidam Canonici expenderunt in dicti capituli ut dicebant prosequendo negotium electionis Philippi et pro petendo Pastore

Item absolvimus dictum D. Patriarcham de petitione librorum quos [illegible] cum dicebat expendisse apud Aquileiam et dictum D. Patriarcham teneri ad solutionem eorum

Item absolvimus prefatum D. Patriarcham [illegible] [illegible] expensarum quas [illegible] dicebat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ut [illegible] [illegible] materia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] reservamus nobis auctoritatem et potestatem declarandi interpretandi et exponendi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuerit aut obscurum.

Item precipimus quod huic sententie nostre D. Patriarcha et capituli sigilla pendentia apponantur. Predicta vero omnia et quodlibet predictorum precepimus sub pena et in pena in compromisso expressa a partibus inviolabiliter observari [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partem [illegible] [illegible] [illegible] a parte arbitratum non servante quotiens committetur in illam. Tenor vero [illegible] compromissi [illegible] [illegible].

In Christi nomine amen. Anno ejusdem MCCLXXXII. indictione X. die primo Aprilis in civitate veteri in domo in qua morabatur suprascriptus D. Patriarcha presentibus [illegible] [illegible] Decano Civitatensi Hermanno de Buja, presbitero Petro de [illegible] et magistro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et aliis pluribus ad hec vocatis testibus et rogatis Reverendus in Christo Pater et D. Raymundus Dei gratia s. sedis Aquilegensis Patriarcha [illegible] [illegible] ex parte una et [illegible] viri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] canonici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et capituli ejusdem

1283 10 [illegible]

Cenno della vendita fatta dal Patriarca de [illegible] [illegible] [illegible]

Memoriale Belloni

M.CC.LXXXII. die XVI. Iulii. [illegible] Raymundus [illegible] pro se [illegible] dedit . . de Neapoli et filiis [illegible] suum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in civitate [illegible] [illegible] [illegible] nec non domus possessiones et terras quas habebat in castro, et [illegible] et territorio de Monte Ortone et pluribus circumstantibus et hoc pro libris decem mille [illegible]. Manu Iohannis de [illegible] et [illegible] de [illegible]. [illegible]

1283 25 Ottobre Udine

Il Patriarca conferma l'elezione di Vitale vescovo di Giustinopoli

[illegible]

MCCLXXXIII. XI. indictione apud Utinum in Castro in Cancellaria D. Patriarche Aquilegensis die Lune quarto exeunte Octubrio Presentibus magistro Peregrino Archidiacono Carniole, D. Jacobo de Civitate canonico, Pagano scolastico Ecclesie Aquilegensis in Decreto s. Michaelis de Luna Vertenario de Alta Ecclesia, [illegible] ne Preposito de Zeguano Diocesis Mediolanensis testibus, et aliis multis

Reverendus Pater D. Raymundus Dei gratia s. Aquilegensis sedis [illegible] scriptam confirmationem protulit in hunc modum

Iustinopolitana Ecclesia per mortem bone memorie D. Boni Episcopi [illegible] ecclesia Iustinopolitana pro eo quod nobis et Aquilegensi Ecclesie adherent ut tenentur et debent, expulsi sunt per potentiam Venetorum pro defendenda jamdicte Iustinopolitane Ecclesie libertate, die statuta convenientes in unum pro electione futuri Pontificis [illegible] terea per formam compromissi ad electionem eandem unanimiter et concorditer procedere decreverunt. Et tandem per eosdem Canonicos in dilectum filium [illegible] preficiat eidem Ecclesie viduate, tradita libera potestate Idem D. Iacobus auctoritate hujusmodi compromissi deliberatione prehabita [illegible] Ecclesie Iustinopolitane Pastorem et Episcopum. Presentato itaque nobis ipsius electionis decreto, a nobis fuit humiliter et cum instantia supplicatum, ut [illegible] confirmare [illegible] ipsius per viam juris procedere intendentes venerabili fratri nostro Episcopo Tergestino commisimus per nostras litteras speciales, ut cum ad civitatem

[illegible]stinopolitanam [illegible] per Venetos nostros et Novellpensis Ecclesie inimicos occu-
pata tenetur, propter metum persone, securus non posset haberi accessus, In Ter-
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] vero et populo publice citavit vel citari
fecerit omnes qui sua crederent interesse, ut certo termino coram nobis com-
parere curarent quidquid vellent in formam electionis persone eligentium
et electi rationabiliter dicturi, cumque in predicto termino et [illegible]
nullus venerit contradictor diutius expectatus; Nos, volentes de vita, moribus, conversatio-
ne, merito et litterature scientia prefati electi nichilominus informari, memo-
rato Episcopo commisimus ut super premissis in quibus aggravimus ejus conscienti-
am [illegible] inquirens quidquid [illegible] inveniret nobis suis litteris scribere cu-
raret. Denique [illegible] electionis diligenter examinato processu circa electionem
eandem invenimus canonice celebratam et dictum electum fore competentis
scientie preditum, vite laudabilis et conversationis honeste sicut per litteras [illegible]
[illegible] Episcopi [illegible] informati electionem predictam [illegible] et gratam
habentes eam tenore presentium duximus confirmandam, [illegible] electo predicto
curam et administrationem ipsius Justinopolitane Ecclesie tam in spiritua-
libus quam in temporalibus committentes. In cujus rei testimonium et etiam ma-
[illegible] robur presens Instrumentum fieri jussimus et nostri sigilli pendentis munimine
[illegible] roborari [illegible].

1283 31 Ottobre Udine

Patriarca conferma l'elezione della Priora di S. Quirino

Giovanni di Lupico Can.

MCCLXXXIII XI indictione apud Utinum in Castello d. Patriarche, die dominico ultimo Octobris. Presentibus magistro Peregrino Archidiacono Carniole, Fratribus Humili et Bonofilio de Mediolano Ordinis Minorum, presbitero Pagano Scolastico Aquilegensi, et Alberto S. Michaelis de Iuna et Montanario de Alba Ecclesia et Guidone de Zirchlach aliisque Plebanis testibus et aliis quampluribus. Reverendus Pater d. Raymundus Dei gratia S. Aquilegensis sedis Patriarcha infrascriptam confirmationem protulit in hunc modum

Vacante Monasterio S. Quirini prope Utinum Priorissa per resignationem Marie olim ejusdem Monasterii Priorisse sorores ejusdem Monasterii more solito in Ecclesia ipsius Monasterii convenientes in unum pro electione celebranda Divine gratie Spiritus sancti gratia invocata Alygendam dicti monasterii sororem in ipsarum et prefati Monasterii Priorissam unanimiter et concorditer elegerunt. Presentato igitur nobis ipsius electionis decreto, ipsisque sororibus in nostra presentia existentibus nobis fuit humiliter supplicatum, ut electionem ipsam curaremus misericorditer confirmare. Quia vero electionem eamdem invenimus de persona ydonea celebratam dicte electionis diligenter examinato decreto ipsam electionem de certa scientia duximus confirmandam. In cujus rei testimonium presens instrumentum fieri jussimus, et nostri sigilli pendentis munimine roborari etc.

1283 9 Novembre

Raimondo Patriarca comunica al Suffraganeo di Pedena il Breve di Martino Quarto per la Crociata contro Pietro Re d'Aragona.

Raymundus Dei gratia s. sedis Aquilegensis Patriarcha venerabili fratri .. Episcopo Petenensi salutem in Domino

Reverendus Pater et D. Bernardus Dei gratia Portuensis episcopus Apostolice sedis Legatus nobis quasdam suas litteras super predicatione Crucis fecit noviter presentari que per eundem D. Legatum nobis et ceteris nostris suffraganeis diriguntur mandans nobis specialiter per alias litteras suas ut cum ejusmodi Crucis predicationem vestram fraternitatem requirat, de predictis litteris nobis ac ipsis nostris suffraganeis destinatis sub sigillo nostro faceremus eis copiam exhiberi et ad ea que predicte littere continent celeriter exequenda diligenter inducere deberemus volentes igitur mandatum dicti D. Legati ut tenemur exequi reverenter fraternitatem vestram sollicitamus attentius per presentes quatenus in prosecutione predicationis ipsius prout mandat litteris infrascriptis sic prudenter ac efficaciter laboretis, quod de vestre promptitudinis studio a dicto D. Legato et a nobis possitis merito commendari; Tenorem autem litterarum nobis et dictis nostris suffraganeis transmissarum de verbo ad verbum noveritis esse talem.

Venerabilibus in Christo Patribus .. Patriarche Aquilegensi, ejusque suffraganeis infra legationis nostre terminos constitutis Bernardus miseratione divina Episcopus Portuensis Apostolice Sedis Legatus salutem in eo qui est omnium vera salus. Litteras sanctissimi Patris nostri D. Martini Pape quarti recepimus sub hac forma:

Martinus episcopus servus servorum Dei venerabili fratri Bernardo Episcopo Portuensi Apostolice Sedis Legato salutem et Apostolicam benedictionem

Solebat hactenus mater Ecclesia contra infideles suos persecutores et fidei fidelium mentes profundis excitare clamoribus, exhortationibus invitare sedulis, et ipsorum suffragia implorare. Clamabat anxie considera-

tionis obstaculis eminus inimicos aspiciens anxiebatur crucis nostre persecutionem populi Christiani sentiens a longinquo. Nunc autem in eo graviori anxietate posita quo gravius sentit cominus infestos sive persecutionis aculeos et infestatur durius a vicino, de propria liberatione sollicita vocem tanto profusi doloris clamoris exaltat tantoque amariores solito molestias depromere cogitur in auribus filiorum quanto extimare potest amarius debetque ferre molestius per degeneres filios quos sibi per regenerationis lavacrum genuerat impeti quam per eos quos adhuc Paganorum cecitate detentos unitati Ecclesie ipsius et fidei unda Baptismatis non univit. Ecce siquidem, sicut in omnem fere orbis angulum credimus diffamatum, ille iniquitatis filius Petrus quondam Rex Aragonensis, velut in contemptum damnabili temeritate deductus, quod ratione Regni Aragonie ipsi Ecclesie a clare memorie avo ipsius Petri oblati et censualis tam ab illo quam ab aliis predecessoribus constituti ad fidelitatis debitum, ad quod idem avus ipsum sicut et suos ceteros in Regno successores eadem oblationis hujusmodi tempore obligavit, nobis et ipsi Ecclesie tenebatur, de procedendo in Africa pretexto colore conquisitis dolis et insidiis machinatis contra nos eandem Ecclesiam et carissimum in Christo filium nostrum Carolum Sicilie Regem illustrem nulla diffidatione premissa, quod proditionis non caret nota, procedens, post execrandas crudelitates rebellium Siculorum quas nostri processus super hoc habiti seriosius exprimunt, Insulam Sicilie, Terram peculiarem ipsius Ecclesie, licet jam memorato Sicilie Regi rebellem adhuc tamen ejusdem Ecclesie recognoscentem dominium, et nomen publice invocantem, militum et peditum caterva stipatus indebite occupare presumpsit, et in illa ejusdem Ecclesie pacem turbans, gravem contra eam seditionem excitans, graviterque populum concitans in eam temeritatis prorupit audaciam quod prefatis rebellibus monitionibus, inhibitionibus, penarum comminationibus factis et excommunicationis et interdicti sententiis promulgatis a Sede Apostolica contra dictos rebelles, complices et fautores eorum vilipensis omnino favens eisque, fovens ipsos, se illorum ducem constituit et aurigam, Regium in Regno Sicilie nomen usurpans se Regem Sicilie nominans, et gerere pro Sicilie rege presumens a dictis re-

rebellibus, aliisque Regni ejusdem incolis ratione uxoris sue, filie quondam Man-
fredi olim Principis Tarentini naturamque communicans et filio seneri con-
fingens, cum sit notorium eumdem Manfredum posterosque suos a succes-
sione dicti Regni Sicilie non solum per maculam illegitime ipsius Manfredi
nativitatis exclusos sed etiam per privationis sententias contra quondam Feder-
icum Romanorum Imperatorem ipsius Manfredi, ut dicitur, genitorem per felicis
recordationis Innocentium Papam quartum in Lugdunensi Concilio, et postmodum spe-
cialiter contra ipsum Manfredum super omnibus que in Regno habebat eodem, per
pie memorie Alexandrum Papam predecessores nostros, exigentibus ipsius Manfre-
di demeritis promulgatas esse penitus alienos, Pro hec autem et alia que dicti
processus plenius continent idem Petrus memoratos rebelles et precipue Messa-
nenses* adeo in sua malitia affirmavit quod licet ante ipsius Petri in Insula me-
moratam presentiam humiliter venerabilem fratrem nostrum Gerardum Episcopum
Sabinensem in partibus illis Apostolice sedis Legatum et nuncios suos admitte-
rent postmodum etiam admittere denegarunt et quamquam variis monitionibus
inhibitionibus penarum inflictionibus factis et sententiis similibus latis specialiter
contra eum et adjectis, nihilominus contra rebelles eosdem ipsos a cepta malitia
curaverimus revocare peremptorie citantes eosdem, ut a premissis desistentes omni-
no infra tempora que ipsis pro peremptorio assignavimus terminis ad nostra
et ipsius Ecclesie mandata redirent. Alioquin contra ipsum Petrum ad exponen-
dum Regnum Aragonie et alias terras tempore illo ejus; et ad ipsum privandum,
nec non et contra dictos rebelles ex tunc prout videremus expediens procedere
curaremus, vassallis ipsius Petri a fidelitatis juramento quo tenebantur eidem
nichilominus absolutis ipsi tamen Petrus et rebelles exhibentes se contumaces ho-
rum omnium contemptores, nec premisse citationi parere, nec a sua per-
versitate desistere curaverunt sed sue iniquitati adjicientes accedere non sine
[illegible] multorum et tempe ad aliquas partes ejusdem Regni Sicilie occupandas
varias multiplicaverunt insidias et mala multiplicia extenderunt dictusque
Petrus et nihil remitterent in perniciem nostri et ipsius Ecclesie intentatum,

ad pacificum statum suos Patrimonii Beati Petri aliarumque Terrarum ipsius Ecclesie
nec non et earum partium volle subvertendam et urbes, Terras ac partes easdem
a nostre devotionis debito avertendas sicut ex nonnullorum fida relatione percepimus
nunc per nuntios nunc per litteras variis machinationibus attentaverit et nihilominus ac nitebatur
fraudulenter instituit et instigavit ut nos et Ecclesiam non solum in prefato Regno Sicilie
opprimat sed et in aliis omnibus sua concepta contra Deum nos et ipsam Ecclesiam
iniquitate concutiat. Horum et variorum excessuum Petri et rebellium predictorum quos
velut notorios parcius voto exstante prolixitatis ambagiones continuatione, per Petrum
et rebelles nos et eandem Ecclesiam ex tunc vexabant et adhuc vexare non desistunt
eorundem vexationibus continuatis impetebant, et impetunt, neque impetiti
continue nec immerito existimamus...... et anxietatibus nostris adiciebant et
mecum ..... considerato dispendio cum Terre sancte sic hoc impedito
subsidio consideramus nec non amaritudine nimia Imperium Grecie deperditionis
... imo et perditionis exposui et recuperationem impedit Romani quam
Paleologi sub   et dicti Regis Sicilie ad eam perquirendam actus dispositio
... et fidelem verisimiliter afferebant proh dolor! abeque spe proxime
facilitatis similis impedivit. Has itaque nostras et ipsius Ecclesie amaras an-
gustias pia meditatione pensantes et Reipublice christiane tempore tam grandia
... sauciato deferentes in discussione exacte scrutinium induximus
et frequenter induximus quantis sit Petri et rebellium eorundem persecutio plena pe-
riculis quanta detrimenta secum habeat, que cum in sui principio sic negotia
christi ... commoda christianitatis impediat si ultra procedatur; si, quod absit,
de occupatione dicti Regni Sicilie ... diutius obtineatur omnis
humani remedii spes in illis aliquam ad tempora multa precideretur ... non
non solum a felicis recordationis Gregorio ... predecessori nostro semper
... sed etiam ab Ecclesia universali ... et ... propter
ad idem Terre prefate subsidium preparatorum omni frustraventur effectu. Ad
propulsandam sane tam grandis persecutionis ... infesti persecutoris in-
stantiam et ... nequitiam reprimendam necessitate cogente varios modos

et

et vias exquirere, diversaque remedia temptare. Illud precipuum nobis iustitia et ipsius Petri demerita offerebant, ut parte viribus debilitatis ipsius idem sic distraheretur ad multa quod eum minorem ad singula inveniri contingat. [illegible] nec in prefato termino, nec postmodum ad nostra et Ecclesie redeunte mandata, immo nec per se nec nuncium vel per litteras suam excusante contumaciam, sed nos, eandem Ecclesiam et processus nostros contumaciter contemnente, ceptisque contra nos et eandem Ecclesiam iniuriis et offensis continue aggravante nos Regnum Aragonie Terrasque ceteras eo tempore dicti Petri de fratrum nostrorum consilio exponentes modo ipsum Petrum tunc Regem Aragonie ipsis Regno et Terris Regioque honore sententialiter, iustitia exigente privavimus, et privantes exposuimus eiusdem regnum et Terras occupandas Catholicis de quibus et prout dicta sedes Apostolica decerneret providendum in eisdem Regnis et Terris prefate ipsius Romane Ecclesie iure salvo, sicut hec omnia per nos habiti super hiis de fratrum ipsorum consilio processus et lata sententia seriosius manifestant. Contra memoratos vero rebelles ipsorum exigente contumacia dictos processus, prout eorum antedicta sententia et postmodum rerum manifestius series indicat diversimode curavimus aggravare. Ut utili vero ac efficaci executione privationis expositionis et occupationis huiusmodi cum eisdem fratribus deliberatione prehabita de ipsorum consilio deliberavimus eiusdem concessionis exitum ad singularem post Deum earundem Terrarum et Ecclesie defensorem, ad christianissimum videlicet genus carissimi in Christo filii nostri Philippi Francie Regis illustris. Ipsorumque Regis et generis suique Incliti Regni sinceram fidem ad Deum, constantem devotionem ad ipsum et Ecclesiam, grandemque potentiam attendentes aliquem de ipsius Regis Francie filium alium tamen ab eo qui sibi est in dicto Regno Francie successurus ad occupandum dictum Regnum Aragonie et comitatum Barchinonie quod est de Terris expositis que olim fuerunt dicti Petri ministerio dilecti filii nostri Iohannis tituli S. Cecilie presbiteri Cardinalis nunc dicte sedis . .

et ipsum ad id faciendum singulariter deputavi. memorato igitur Rege Francie Archiepiscoporum, Episcoporum et Baronum eiusdem Regni Francie . . .

1284 9 Aprile cividale.

Giovanni de Portis è creato Defensore della città.

MCCLXXXIV. indictione VII. die nono intrante Aprili. super domo Communis. Ordinatum fuit per Consilium et firmatum quod D. Iohannes de Portis electus Defensor Communis cum consilio Dominorum Adalgerii, Voloini de Canussio, Leonardutii, Vuilelmini de Scarleto, Bernardi de Cornoleto et magistri Zanole Consiliatorum electorum per Consilium Civitatis et Deputatorum cum Defensore predicto, et si necesse fuerit cum Consilio Communis procedere debeat ad vindictam si aliquid acciperetur, vel aliqua iniuria illata foret alicui de Civitate in Civitate vel extra, et hoc usque ad festum omnium Sanctorum proxime futurum: Qui D. Iohannes ad sancta Dei Evangelia iuravit predicta facere et complere bona fide. Predicti vero Consiliarii iuraverunt consulere et sibi astare toto posse.

presso i sig.ri Portis. C

1284 [illegible]

[illegible]

[illegible]

pr[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in Christo [illegible]

fratres [illegible]

[illegible]

ne [illegible]

[illegible]

[illegible] pro eo [illegible]

[illegible] procuraverunt intrare, [illegible] Constitutionem

[illegible] nullam excommunicationis

[illegible] incurrerunt nec nos illos excommunicatos [illegible]

[illegible]

[illegible] pendentis [illegible]

[illegible]

1284 28 Luglio Udine

Volchero di Savorgnano investe Giovanni di Zuccula di undici mansi in Cosa ed altri feudi rassegnati da Valterpertoldo di Spegnimberch

... ...

nno Domini MCCLXXXIV die Veneris, quarto exeunte Julio in presentia Dominorum Gerardi de Castello ... Aquilegiensis, Franciscii de ... Gorlicie ... Johannis Longhi de Civitate Austria Odorlici Capitanei de Valvasone et aliorum

cum nobilis vir D. Valterpertoldus de Spegnimberch resignasset et refutasset D. Volchero de Savorgnano filio q.m D. Rodulphi rectum feudum quod ipse D. Valterpertoldus et pater suus et domus sua de Spegnimberch habebant ab ipso D. Volchero vel a dicto suo patre, vel a domo de Savorgnano tam in villa Cose quam in aliis villis et locis de Forojulio ut in carta resignationis per me Notarium subscriptum plane continetur, et dictus D. Volcherus de Savorgnano filius q.m D. Rodulphi investivit de sua tenuta et possessione ad rectum et legale pheudum D. Johannem de Zucula q.m D. Bernardi de undecim mansis sitis in Cosa et de omnibus aliis terris et feudis quos et que Valterpertoldus predictus de Spegnimberch et domus sua de Spegnimberch hactenus habuerant ab ipso D. Volchero et a domo sua de Savorgnano in omnibus locis. Qui mansi regebantur per Dominicum Decanum Cose, Saladinum, Peregrinum, Causutum, Thomasinum, Bertoldum, Michaelem Decanum, Dominicum Ligodgnotum Zuam de Puteo, Barbam, et per ...... filium Decani et per ...... filium Saladini de Cosa, vel si qui per alios laborantur mansi predicti ad habendum, tenendum, possidendum, dandum, donandum, alienandum et quidquid eidem D. Johanni de Zuccola et suis heredibus deinceps placuerit perpetuo faciendum cum domibus sedimenibus, curtis, ortis, aquis clausuris ... ... arboribus ... arativis, campis terris cultis et incultis silvis, pascuis communibus, viis semitis fossatis venationibus piscationibus aquis aquarum...

decursibus, aquaeductibus, una cum omnibus et singulis que habent supra se, infra
vel intra se, accessibus, ingressibus et egressibus suis usque in vias publicas omnique
alio iure, actione seu requisitione, servitute, dominio et honore, commodo et utili-
tate sibi pro eis, seu ad ipsos mansos modo quocumque spectantibus et pertinen-
tibus de iure vel de facto, salvo tamen iure ac consuetudine, ut dicti feudi,
quos quidem mansos una cum omnibus aliis feudis ubicumque fuerint
D. Volricus se ipsius Iohannis nomine constituit possidere donec ipsorum tenutam
intraverit et possessionem acceperit corporalem, quam accipiendi et auctoritate pro-
pria retinendi deinceps eidem D. Iohanni de Zucola licentiam omnimodam dederunt
dando sibi D. Odorlicum de Valvasono pro nuntio tenute, qui ipsum in tenutam
ponat et possessionem corporalem inducat dictorum mansorum et aliorum feudo-
rum si quid erit in … Promittens dictus D. Volricus per se suosque heredes
cum expensis et obligatione suorum bonorum omnium mobilium et immobilium
presentium et futurorum memorato D. Iohanni de Zucola pro se suisque here-
dibus stipulanti se hanc investituram perpetuo firmam et ratam habere ac tenere
nec pro predictis feudis nec aliqua parte ipsorum per se vel alios movere li-
tem, impeditationem vel controversiam ullam, imo etiam sibi suisque heredibus
ab omni homine, universitate, collegio, ecclesia et persona in ratione legitime
defendere, manutenere, warentare ac in solidum disbrigare nec contra predicta
et suprascripta vel contra aliquid dicere, facere, vel venire ratione aliqua, dolo,
ingenio, ingratitudine, sive causa, de iure vel de facto, sub pena dupli valoris ex
extimationis dictorum mansorum, et aliorum feudorum ut pro tempore plus va-
luerint vel meliorati fuerint minus quinque solidorum parvorum in singulis
et pro singulis [illegible] que pena peti et exigi valeat cum effectu quotiens commis-
sa fuerit in ipsam, et ea soluta vel non, presens nihilominus instrumentum in omnibus
et per omnia perpetuo suam obtineat stabilem firmitatem. Quibus itaque peractis, D. Vol-
ricus de Savorgnano dictum D. Iohannem de Zucola de antedictis mansis, ore, voce et [illegible]
[illegible] feudi legitime investivit, recipiens ab eo fidelitatem tamquam dominus a suo vassallo
pro feudo predicto. Actum Civitate Austrie in ecclesia S. Iohannis

[illegible] de [illegible] sacri Palatii notarius interfui rogatus et scripsi.

1284 [illegible] Ottobre

Fondazione della chiesa di [illegible]

Cum ex divina voluntate processisset quod Dictus V. Valterpertoldus [illegible] burgo [illegible] devotionis [illegible] humiliter ac devote [illegible] venerabilem Patrem D. [illegible] Episcopum [illegible] rogatum, ut sibi in [illegible] Ecclesiam unam ad honorem [illegible] Gloriose Virginis Marie [illegible] et ad [illegible] dictam [illegible] auctoritatem daret Idem D. Episcopus quod devote petebat, benigne concessit et in presentia suprascriptorum Testium [illegible] D. Valterpertoldus [illegible] [illegible] Libere [illegible] terram [illegible] dicta ecclesia [illegible]. [illegible] [illegible] in [illegible] in parte inferiori [illegible] Episcopus ibi Missam celebravit, et benedixit [illegible] manibus posuit dictum [illegible] in [illegible] [illegible] vetabat [illegible] in [illegible] edificanda erat, nisi Idem D. Valterpertoldus dotaret dictam Ecclesiam taliter, quod duo Sacerdotes possent convenienter [illegible] vivere, [illegible] divinum Officium celebrare [illegible] Valterpertoldus reverenter et devote dotavit dictam Ecclesiam, [illegible] [illegible] [illegible] jacentibus in Taurano. Sacerdotibus [illegible] in dicta [illegible] celebrare debebant marchas tres in redditibus ad unum Curie, [illegible] et proventus consignavit in septem mansos [illegible] dicta [illegible] [illegible] delicet

Mansus Iohanni [illegible] mansus Odorici q.m Danielis mansus Conradini mansus Aldini mansus [illegible] q.m [illegible] et duo mansi [illegible] [illegible] Vulricum [illegible].

Et dictus mansus Iohannis [illegible] [illegible] annuatim [illegible] [illegible] frumenti [illegible] [illegible] [illegible], quatuor [illegible] avene unam urnam vini [illegible] [illegible] LX. spallas [illegible] gallinas quatuor, ova XL. et panes tres

Mansus Odorici q.m Danielis solvit annuatim [illegible] LX [illegible], gal

[illegible]inas [illegible] ova XL et panes tres

[illegible]anus [illegible] solvit annuatim frexerios LX, spallas duas gallinas [illegible], ova XL et [illegible] tres

Mansus Aldrici solvit annuatim staria duo frumenti, staria tres mili, staria tres surgi, frexerios XVI, spallas duas, gallinas quatuor, ova XL et panes tres

Mansus Martini q.m de Aslo solvit annuatim staria quatuor frumenti, staria quinque mili, staria quinque avene, frexerios XXVI, spallas tres, gallinas sex, ova XL, panes quinque

Mansus [illegible] solvunt annuatim staria quatuor frumenti, staria quinque [illegible] staria [illegible] avene, frexerios XXIV, spallas tres, gallinas sex, ova XL et panes quinque

Et taliter dedit atque condidit dictos mansus [illegible] Sacerdotes, qui dictam [illegible] officiaverint in perpetuum habeant, teneant et possideant sine contradictione dicti [illegible] et suorum heredum et alicuius [illegible] persone [illegible] nam [illegible] Walterpertoldus pro se [illegible] heredibus sub una duplici valoris dictorum mansorum dictam donationem in perpetuum habere ratam et firmam, et non contra facere vel venire aliquo modo, ingenio [illegible] causa [illegible] defendere [illegible] et manutenere cum ratione contra omnes personas, que vellent predicta in aliquo molestare, et tunc dictus D. Episcopus consecravit primum lapidem, et Cimiterium ubi corpora debebant sepelliri et ibi ad honorem Beate Virginis [illegible] celebravit

Item predictus D. Walterpertoldus dedit atque condidit in manibus Camerariorum [illegible] duos mansos [illegible] in [illegible] ad faciendum Anniversarium suum cum redditu predictorum mansorum unus quorum regitur per Zivaldum solventem omni anno staria duo frumenti, staria tria surgi, frexerios XVI, spallas duas, gallinas quatuor ova XL et panes tres

Alius vero mansus regitur per [illegible] solventem annuatim staria tria

[illegible]

[illegible]umento, starii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] XXVIII. spatulas duas, gallinas quatuor, ova XII [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]pertoldi cum decem Sacerdotibus cum uno [illegible] et cum sex [illegible],
pro quolibet sacerdote pro offertorio [illegible] [illegible]
[illegible] in Clementina [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(488.)

In nomine domini amen. Anno domini MCCLXXXIV indictione XII.a die quarto intrante octobris in presentia Reverendissimi in Christo patris domini Foucherii Dei gratia episcopi concordiensis et dominorum Antonii decani, Leonardi Thesaurarii et Bodse canonicorum Concordiensium, venerabilis viri D. Desiderii Abbatis Monasterii Summaquensis et D. Sibilla de Spilimbergo. Ad honorem Dei et gloriose Virginis Marie Sanctorumque omnium Nobilis vir D. Walterpertoldus dominus de Spentumbergo una cum communi ejusdem loci intendens edificare Ecclesiam in Burgo, videlicet in uno angulo predicti loci versus orientem idem D. Walterpertoldus dictum terrenum in quo ecclesia predicta edificari debet una cum terra cimiterii eidem ecclesie adjacenti libere dedit et absolute pro se suisque heredes, salvo sibi et heredibus suis jure patronatus ipsius ecclesie, et de hoc mandavit mihi infrascripto notario et voluit fieri publicum instrumentum. Actum in predicto loco ubi predicta ecclesia est edificanda.

Ego Bartholomeus civitatensis imperiali auctoritate notarius hiis interfui et rogatus scripsi. B. S. D. C.

1284 2 ottobre Cividale

Sentenza pronunziata dal Vescovo di Feltre nelle questioni vertenti tra il Patriarca Raimondo e [illegible] di [illegible] procuratori di [illegible] all [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] di Vildspurg

[illegible] [illegible] [illegible] 20°

Anno domini MCCLXXXIV Indictione XII die XII° intrante octobri, in [illegible] [illegible] in Palacio Patriarchali presentibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magistro Gregorio [illegible] et [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible], [illegible] [illegible] Thomasio de [illegible], [illegible] de [illegible] Nicolao de [illegible] [illegible] Rodulpho de Mels, Willelmo de [illegible], Iohanne Longo et [illegible] [illegible] [illegible] et aliis multis. Reverendus Pater D. Raymundus Dei gratia [illegible] Patriarcha coram Venerabili Patre D. [illegible] Dei gratia Episcopo [illegible] quem per eandem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] idem D. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] proclamavi, [illegible] omnia [illegible] [illegible] in [illegible] de Vildspurg, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquis pro ea responsura ipsi D. Patriarche super hiis que de jure habet proponere contra ipsam. [illegible] vero [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] procuratorem [illegible] [illegible] comparuit [illegible] D. [illegible] procuratoris nomine dicte D. Adlayte [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] procuratorem dicte D. Adlayte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnibus [illegible] D. Patriarcha predictus habebat objicere contra [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nomine dicte D. Adlayte [illegible] D. Patriarcha [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] D. Patriarcha per D. Bernardum [illegible] Civitatensem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nomine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debeat in pace [illegible] ac quiete XVII mansos [illegible] [illegible] [illegible] et Aquilegensem Ecclesiam [illegible]

um alia super hoc securitatem ipsi V. Patriarche facere tenebatur, et quod bona
que in Dominio ipsius V. Patriarche habet, sub ejus intromissione sine usufructu us-
que ad cognitam super hujusmodi rationem remanere debeant quam securita-
tem dictus V. Dietherus in manibus dicti V. Patriarche prestitit sicut superius
extitit judicatum [illegible]

128[illegible] 19 ottobre Cividale

Appello del Patriarca al Parlamento nella causa vertente tra esso e il Vescovo di Trieste

Nicolò da Cividale Not

Die veneris XIII. exeunte Octubri. In Civitate Austrie in Palatio Patriarchali presentibus D. Bernardo Decano Civitatensi, magistro Peregrino canonico, Petro de Pora Carnee Archidiacono et DD. Nicolao de Andrea, Henrico de Portis Iohanne de Zucola, Thomasio de Cucanea et Iohanne Longo de Civitate et aliis.

Coram prefato D Wolrico Episcopo Tergestino conquestus fuit D. Patriarcha de D. Federico de Leupach dicens quod idem D. Federicus Castrum Altembuch quod de jure ad Aquilegensem ecclesiam spectare dinoscitur contra justitiam detinebat. Quare petebat quod ipsum Castrum sibi et Aquilegensi Ecclesie in pace dimitteret ac quiete. Ad quod D Federicus respondens dixit quod super hoc hodie non erat terminus sibi datus, et petiit quod sibi deberet terminus rationabilis assignari. D Patriarcha fecit sibi precipi per Ceronem D. Bivilicti quod a die crastina ad XV. dies Civitate coram eo comparere deberet sibi super dicta causa in justitia responsurus. Quo facto dictus D. Federicus petiit per laudum Curie sententialiter diffiniri: quod cum ipse pro eo quod moratur in castro D. Patriarche multos habeat inimicos videlicet illos de Saraphimberch, de Cavirpach, de Heremberch, de Loch et alios quam plures qui eum in bonis suis graviter offenderunt, et si possent adhuc eum offenderent in persona et rebus, utrum D. Patriarcha eum in veniendo ad terminos, stando et redeundo debeat facere assecurari. Eodem D. Patriarcha in contrarium allegante quod predicti non erant inimici illius occasione sui, quia ille nunquam offendit ipsos in servitium sui, nec etiam ipse precepit ei quod deberet offendere, verum sibi non debebat cautionem hujusmodi exhibere. et quia per maiorem partem Curie sententiatum fuit quod D. Patriarcha assecurare tenebatur eundem, ipse D Patriarcha ex nunc sentiens se grava

tum ad suum generale Colloquium appellavit; faciens per citationem q[m] V. Bisbiij precipi dicto V. fidelis quod crastina die venerit coram eo visuros legi, et claudi, et sigillari Appellationem predictam. C. V. O

(491.)

1284 8 Dicembre Modoleto.

Fondazione della Chiesa di Modoleto

Clemente Not

Anno Domini MCCLXXXIV. Indictione XII. die octavo intrante Decembri Presentibus D.D. Pagano et Pisignino canonicis Emonensibus, Bartholomeo et Juliano Mansionariis Civitatensis Ecclesie testibus et aliis.

Cum D. Bernardus de Ragonia Decanus Civitatensis Ecclesie pro se et Mathia fratre suo vellent fundare Ecclesiam in Modoleto in proprietatibus suis ad honorem S. Bernardi, Venerabilis Pater D. Simon Episcopus Emonensis Vicarius Venerabilis Patris D. Raymundi Dei gratia Patriarche Aquilegensis posuit primum lapidem pro fundamento. Qui D. Bernardus predictus pro se et D. Mathia fratre suo reservavit sibi jus Patronatus et defensionis, et heredibus descendentibus ab ipso Mathia in eadem Ecclesia.

Actum in villa Modoleti. A.C.C.O

1284 23 Decembre Udine

[illegible] Poranese ordina di Padova [illegible] la prima pietra [illegible] la fondazione della Chiesa de' Padri [illegible] di Cividale

Giovanni de [illegible] can. P

In Christi nomine amen. Anno a nativitate ejusdem [MCCLXXXIV] [illegible] indictione [illegible] Aquilegiam in novo Palatio Patriarchali die sabbati nono [exeunte] decembri. Presentibus [illegible] Palatino [illegible] Willemanno Pedone [illegible] [illegible] exemplificationis.

[illegible]

[illegible] Raimundo [illegible]

[illegible] verbum [illegible]

[illegible] in Christo [illegible] Raimundo [illegible] [illegible] sanctum et [illegible] in Domino caritatem.

Significantibus nobis [illegible] et fratribus [illegible] [illegible] de civitate [illegible] in Christo [illegible] accepimus quod cum ipsi ad divini cultus obsequia in loco [illegible] [illegible] [illegible] ibi fundare volentes humiliter Paternitatem vestram requisiverunt et rogaverunt, ut in fundatione ipsius Ecclesie prout ad vestrum spectat officium primarium lapidem poneretis vos ad instantiam fratrum Predicatorum ejusdem loci asserentium sibi ab Apostolica Sede indultum quod [illegible] infra trecentos passus sive cannas a loco ipsorum Ecclesiam fundare predictis [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] tantam [illegible]

1285 22 Gennajo Bergamo

[illegible] Bergamo a Corrado [illegible] Mosca della Torre

In nomine Domini. Hec sunt res que largite fuerunt in civitate Pergami [illegible] Corrado dicto Musche de la Turre de mense Ianuarii currente [illegible]LXXXV [illegible] in dicta civitate Pergami

In primis enim Domina Donina [illegible] Bertrami de Greco dedit, sive presentare fecit eidem [illegible] Corado unam Trutam et duos canestros panis et sex staniatas vini. et hoc fuit die lune XXII mensis Ianuarii.

et [illegible] magister Bonaventura duas anseres et quatuor staniatas vini.

et [illegible] [illegible] de Bergamis quatuor staniatas vini.

et [illegible] [illegible] de Longis unum pedem bovis.

et Brixianus sartor unum canestrum castanearum et pomorum et [illegible]rum, et duas staniatas vin

et [illegible] Bonasicha de la Creta unum pedem bovis et unam forma [illegible] [illegible]

et Zanfranchinus [illegible] stat cum [illegible] Bertramo de Grecho quatuor sa[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unum [illegible] [illegible]

et [illegible] Bertramus de Grecho unum carrum de feno et quatuor sa[illegible] [illegible]

et Domina Donina uxor supradicti [illegible] Bertrami unam [illegible]

[illegible]

Item [illegible] XXIII mensis [illegible] [illegible]

eidem [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] Domina [illegible] uxor [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] magister [illegible] [illegible] quatuor [illegible] et quatuor staniatas

[illegible]

et [illegible] de Longis duos sachos spelte et quatuor fasios feni et quatuor cervices

et Henricus de [illegible] unam formaticum et quatuor [illegible]

[illegible]

et [illegible] ricardus de Bevoonzis unum castronem et unum canestrum panis et quatuor staniatas vini

et d. Lebaldus de Suecha unum carrum de feno et quatuor sachos spe[lte]

et d. Robertus de Longis unum castronum et quatuor staniatas vini

et [illegible] otus de Longis unum canestrum de [illegible] et quatuor sta[niatas vini]

[illegible]

[Di]e mercurii XXIV mensis Ianuarii d. Federicus de Cavdatortis [illegible]

[illegible] unum carrum de feno et quatuor sachos spelte.

et d. [B]ertramus de Bevoonzis de Lemene unum castronum et sex cap[pones]

et d. Simon de Lucano iudex octo cappones

et d. [illegible] et duos lepores et quatuor [sta]niatas [v]ini

et d. [G]albertus Campionus unum Ziserum et quatuor staniatas vini

et [illegible] unum carrum [illegible]

et d. [illegible] de Longis unum leporem et duodecim columbos et quatuor staniatas vini.

et d. Iramarius filius d. Bertrami de Greco unam Ivetam et unum canestrum panis et quatuor staniatas vini

et d. Armanus de Longis iudex unam Tretam et unum canestrum p[a]nis et quatuor staniatas vini

et [illegible] cobus de Leppe unam Ivetam et unam canestrum panis et quatuor staniatas vini

[Di]e iovis XXV supradicti mensis Ianuarii d. Lertonus de Ayarellis [illegible] supradicti d. Mucche duos sachos spelte et duos fasios feni

et [illegible]

et d. Robertus de Longis quatuor fasces feni et duos sachos spelte

[illegible] quatuor [illegible]

[illegible]

et Lexius Bulius de Mapello XII. capones et unam lepor[illegible]

et Belavenuta de Corista quatuor staniatas vini

et d. Ulainus de Muella unum brutum et unum canestrum pa[illegible]

[illegible] staniatas [illegible]

[illegible] de Acerbis duos sachos salle et duos fasces feni et [illegible]

[illegible] staniatas vini

Die [illegible] XXI [illegible]

dedit eidem d. Musche unum canestrum de fugacys et unum cane-

strum fructuum et duas staniatas vini

et Roserius de Madeno quatuor staniatas vini

et d. Bernardus de Nuolla duas sachos salle et quatuor stan[iatas]

vini et unum canestrum fructuum

[illegible] Redulfus de Vio octo pernices et unum canestrum de f[illegible]

[illegible]

et d. Laurentius de Sarzanis decem capones et quatuor stan[iatas vi]

ni

et d. [illegible] de Longis unum mesore Zelechie et unum canestr[um]

[illegible] et quatuor staniatas vini

et domina Sophia mater d. Paxii de Scardis unum canestrum [illegible]

[illegible]

Die sabbati XXVII. suprascripti mensis januarii d. Bartolomeus [illegible]

[illegible] dedit supradicto d. Musche unam camoram

[illegible] de [illegible] Potestas Communis [illegible] quatuor cap[illegible]

ones

et d. Comes Covadus de Camiçardo unum capriolum

et d. Aldinus de Nuolla onoravit eidem d. Musche cum maxima [illegible]

1285 10 Januarii Conventus

1285 . [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] elemosina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] miseratione divina Episcopus Portuensis - Apostolice [illegible] [illegible] universis Christifidelibus [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] nostre [illegible] [illegible] salutem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Quoniam ut ait Apostolus, omnes stabimus ante tribunal Christi, recepturi prout in corpore gessimus sive bonum fuerit, sive malum oportet nos diem messionis extreme misericordie operibus prevenire, ac eternorum intuitu seminare in terris [illegible] [illegible] [illegible] cum multiplicato fructu [illegible] [illegible] debeamus in celis, firmam spem, fiduciamque tenentes quod qui parce seminat [illegible] et metet, et qui seminat in benedictionibus de benedictionibus et metet vitam eternam. Cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et fratres [illegible] [illegible] [illegible] de civitate [illegible] [illegible] sicut nobis [illegible] [illegible] [illegible] in eadem [illegible] [illegible] civitate, in quodam loco [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] oratorium et officinas [illegible] necessarias edificare ceperunt [illegible] [illegible] [illegible] sumptuoso et ad hec [illegible] [illegible] [illegible] sub[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] monemus [illegible] hortamur [illegible] [illegible] in remissionem peccaminum [illegible] [illegible] [illegible] de bonis [illegible] a Deo collatis [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] caritatis subsidia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valeat confirmari et vos per hec et alia bona que Domino inspirante feceritis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] felicitatis gaudia pervenire. Nos enim de omnipotentis [illegible] misericordia [illegible] [illegible] Petri et Pauli Apostolorum ejus gratia confidentes, omnibus vere penitentibus et confessis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manum porrexerint adiutricem [illegible] [illegible] [illegible] de iniunctis eis penitentiis auctoritate qua fungimur misericorditer relaxamus [illegible] [illegible] [illegible] sex annos minime valituris.

[illegible] [illegible] secundo [illegible] [illegible] [illegible]

(496.)

(497.)

1265 22 Maggio

Licenza di uscire dal Monastero concessa alle Monache della Cella di Civitella

Noverint universi et singuli presentes litteras inspecturi quod nos Frater Manio magister Fratrum Ordinis Predicatorum licet indignus, cum ex commissione nobis facta per Priores Provinciales et Diffinitores Capituli generalis Bononie celebrati sub anno MCCLXXXV. quod Sorores Monasterii de Cella prope Civitatem Amitrie Aquilegiensis Diocesis sub cura nostri Ordinis fuissent recepte confirmaremus, prout per litteras earum nostras et diffinitorum generalis Capituli immediate precedentis fuit approbatum volentes ipsas Sorores de gratia speciali pro necessitatibus earum et dicti Monasterii in agendis fideliter adoperari concessimus, et tenore presentium concedimus plenam et liberam licentiam et facultatem quatenus eisdem Sororibus liceat temporibus congruis absque alicujus contradictione terras et ortos ipsi Monasterio contiguos pro fructibus colligendis honeste intrare et sollicitare populi tumultu dumtaxat in eis publicis totaliter cessante in cujus concessionis fidem et testimonium ego Frater Manio Magister predictus de voluntate Diffinitorum et Diffinitorum sigillum nostrum duxi presentibus apponendum

Datum eisdem Loco et anno XI. Kalendas Junii. A. D. M. o.

(498.)

1285 31 maggio Udine

[illegible]azione della Chiesa di S. Pietro martire [illegible]

[illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sacri Templi cepta sunt jaci fundamenta anno MCCLXXXV [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Capitulo conventus Predicatorum S. Petri martiris Utinensis ad pa-
ristem [illegible]

[illegible]

1285 18 novembre Udine

Fondazione della chiesa di S. Lazzaro

Sallero. Can.?

MCCLXXXV. indictione XIII. die XIII. exeunte novembri in castro Utini in Patriarchali palatio presentibus [illegible] [illegible] decano et magistro [illegible] de Utino canonicis Aquilegensis [illegible] [illegible] decano s. Felicis presbitero Marquardo Bonfilio [illegible] et Johanne [illegible] [illegible] [illegible] et aliis pluribus [illegible] [illegible] vocatis et rogatis

[illegible] Raymundus Patriarcha Aquilegensis dedit licentiam [illegible] [illegible] Ustulutto de Utino super hoc [illegible] sibi humiliter sup[p]licanti construendi Capellam unam in pertinentiis ville Utinensis Juxta domum Leprosorum in fundo proprio ad honorem Dei sub vocabulo s. Lazari salvo jure parochialis Ecclesie Utinensis ita quidem [illegible] et canonici ejusdem Parrochialis Ecclesie possint per se vel per alium quemcumque sibi placuerit in ipsa Capella [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] officia celebrare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fient in ea sint et esse debeant leprosorum domus [illegible] [illegible] [illegible] dicta capella [illegible] [illegible] [illegible] annis singulis prefatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Nativitatis [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dictam Capellam construere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tam libris quam paramentis et aliis apparatibus necessariis; que omnia idem Ustulutto promisit facere ac inviolabiliter [illegible], ex nunc pro dote [illegible] Ecclesie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non in vice et loco ejusdem capelle et predictorum Leprosorum [illegible] suum mansum [illegible] [illegible] [illegible] in villa [illegible] [illegible] per ... ita quod [illegible] dicti mansi habeat in vita sua post

mortem vero ipsius libere esse debeat predictorum Leprosorum vel unius eorum, nec habeant predicti Custos et Canonici aliquid facere cum eodem manso. Preterea predictus Patriarcha dedit licentiam ex nunc tam Episcopo Eminenti vicario suo quam cuilibet Episcopo Catholico Capellam primarium imponendi. etc. [illegible]

12[illegible]6 22 genn.

Compromesso tra il doge di Venezia e il patriarca d'Aquileia [illegible] per accomodare le differenze tra loro vertenti circa la [illegible] temporale sulle città d'Istria [illegible] Parenzo Cittanova Pirano [illegible] [illegible] e castelli di S. Lorenzo e Montona

MCCLXXXVI indictione XIV die Martis XXII Ianuarii. Presentibus fratre Candido custode et aliis septem fratribus Minoribus. Domini Iacobus [illegible] [illegible] Leonardus de Tarvisio decanus Civitatensis, magister Leonardus de [illegible] [illegible] canonicus Aquilegensis et [illegible] [illegible] [illegible] inter D. Iohannem Dandulum ducem et Commune Venetiarum ex una et [illegible] venerandum [illegible] patriarcham Aquilegensem et ecclesiam Aquilegensem ex altera super iurisdictione temporali civitatum Iustinopolis Parentii et Emonie et terrarum Pirani Insule et Humagi et castrorum S. Laurentii et Montone, receperunt libellum et petitionem [illegible] compellere [illegible] [illegible] [illegible] et Commune Venetiarum ad iurisdictionem temporalem locorum suprascriptorum et [illegible] possessione [illegible] dictus D. Dux et Commune Venetiarum contra iustitiam spoliavere dictam Ecclesiam Aquilegensem, et dimittant in pace et [illegible] [illegible] ac restituant cum fructibus medio tempore perceptos, quos recipi potuerunt [illegible] refectione dampnorum et expensarum et [illegible] [illegible] et quod declarato suis loco et tempore prout exigit ordo iuris salvo iure addendi etc. Quem libellum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] communis Venetiarum [illegible] [illegible] et non teneatur respondere [illegible] [illegible] dominus [illegible] procuratorum [illegible] patriarche et ecclesie Aquilegensis cum [illegible] in Capitulo cum expressis nominibus canonicorum in eundem [illegible]

[illegible] ... reproductionem et ... [illegible] ... procuratorum manu ... [illegible] ... sententiarum ... procuratorium ... [illegible]

[illegible] cum sigillo pendenti Patriarche, et aliud Capituli ut supra, dictus procurator [illegible]

[illegible] teneatur respondere, et si dictus procurator Patriarche non habeat, nec exhibuerit

[illegible] procuratorium, ut supra, in termino, oblatio dicti libelli non preiudicet [illegible]

[illegible] Duci et pro nihilo habeatur.

Eo die fuerunt in concordia arbitri dicti, ut Marcus Sedulus notarius d. Ducis, et

[illegible] notarius d. Patriarche, vel alii notarii substituti a partibus scribant omnia acta

et processus concorditer et modo scriptura facta, per alterum tantum circa acta et processus

[illegible] [illegible] et [illegible] notarius

[illegible] possint pars petenti scriptura de protestationibus et aliis extra acta et processus

[illegible] ita tamen quod de ipsis fiat copia per ipsum notarium parti adverse et

etiam arbitris ad voluntatem eorum.

MCCLXXXVI. Penultimo ianuarii, indictione XV. Capuli, in habitatione

[illegible] Zalchi, que est Leonardi Campuli de Capuli, presentibus testibus etc. magister

[illegible] Patriarche produxit procuratorium manu Iacobi [illegible]

[illegible] Patriarche, et [illegible]

[illegible] Decani et Capituli Ecclesie Aquilegensis sigillo dicti Capituli communitum [illegible]

[illegible] Marci Sabeti et Austichinus produxit similiter suum sindicatum. [illegible]

[illegible] Patriarche est die IX. ianuarii MCCLXXXVI datum Aquilegie in palatio

[illegible]

[illegible] Patriarche [illegible]

[illegible] est die decimo ianuarii datis in Aquilegia. Nos dictus Decanus etc. [illegible]

sindicatus Austichini est die martis octavo ianuarii anni MCCLXXXVI [illegible]

[illegible] magister Tanto cancellario et [illegible] in minori

Consilio et generali Consilio etc. MCCLXXXVI. penultimo ianuarii magister

Valterius Sindicus etc. [illegible] ultrascriptum libellum arbitris, qui eum [illegible]

[illegible] et approbantes dederunt Austichino sindico d. Ducis, salvis iuribus et

(506.)

1277 20 marzo [illegible]

[illegible] dicte [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] venerabili [illegible]

[illegible] nec [illegible]

[illegible] Alvocatam [illegible] nostro

bone memorie [illegible] habemus [illegible] parte aut [illegible]

[illegible] predicta Alvocatia per nos aut heredes nostros vedemus, mandamus

[illegible] et dictis [illegible] obtentu [illegible]

[illegible] Advocatia nihil [illegible]

[illegible] et [illegible] in hoc parte [illegible]

[illegible] predicti D. Bernardi [illegible]

[illegible]

1286 15 Aprile Aquileja

Patriarca conferma le [illegible] concesse dai vescovi [illegible] e [illegible] a [illegible] che [illegible] nella [illegible] le [illegible]

[illegible] salutem et benedictionem in domino

Cum ex [illegible] per nobis non [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] XV [illegible] anno domini MCCLXXXVI XIV [illegible]

1286 .. 29 .. Aprile .. Medea

Vendita del Castello di Venzone, al conte di Gorizia.

... Antonio da Cividale Not.

In nomine Domini amen. Anno ejusdem MCCLXXXVI. indictione XIV die penultima mensis Aprilis, in Medea juxta sedimen sive casatam dominorum Hermanni et Hugonis de eodem loco. Presentibus Dominis Bernardo decano ecclesie Civitatensi, Nicolao de Budrio, Ulrico de Raimfinberg .. Gabriele de Strasolt et aliis

... cum Dominus Gullielmus q.m D. Glizoy de Venzon dedisset et vendidisset illu.stri viro D. Alberto Comiti Goricie castra de Venzono, videlicet Satimberch et Monsfort cum villa et foro de Venzono et omnia alia bona que habebat, aut videbatur habere in Venzono cum villis, pratis, vineis campis silvis, pascuis, de montibus, piscationibus et aliis omnibus que pertinent ad dicta castra de Venzono sub aqua Felle usque ad Hospitale, cum introitu et exitu, et cum omni jure ac dominio, quod sibi et suis heredibus pertinebat ad habendum tenendum et possidendum et quidquid sibi et suis heredibus placuerit faciendum; ita quod D. Nicolaus de Budrio habebat ab utraque parte liberam licentiam dicendi, et sententiandi de solutione supradictorum bonorum ad suam voluntatem et quidquid D. Nicolaus diceret et sententiaret pro solutione omnium supradictorum, dominus Gulliel.mus predictus promisisset ratum habere, et numquam contravenire, et promisisset re.futare quandocumque ab eo peteret D. Comes supradicta castra et villam de Venzono et omnia alia supradicta D. Patriarche Aquilegensi, et dictam venditionem ratam habere et manutenere dicta bona in ratione sub pena mille marcharum denariorum Aquilegensium, et pactum appositum fuisset inter eos, quod si D. Pa.triarcha nollet D. Comitem investire de ipsis bonis, tunc idem D. Gullielmus de ipsis feudis facere deberet quidquid D. comes et sui heredes vellent sub dicta pena et cum dedisset pro nunciis ponendi D. Comitem in tenutam dictorum bonorum D. Guielmum de Vrnedrich et Volricum filium D. Conradi de Ungrispach prout de predictis omnibus et singulis plene patebat publico instrumento facto

manu Francisci de Sordeia imperiali auctoritate notarii. Supradicti D. Albertus
Comes Sordie et D. Henricus ejus filius pure ac libere et non per circum
ventionem aliquam sive aliquo dolo, ingenio, seu fraude, pro se eorumque heredes
de certa scientia cesserunt et consignaverunt in manibus dicti D. Guilielmi pro
se suisque heredibus recipientis dicta castra cum villa et foro de Venzono, et om
nia alia bona supradicta cum omnibus et singulis ad ipsa spectantibus et perti
nentibus modo quocumque, et omne jus omnemque rationem et actionem realem
et personalem utilem et directam quod et que eis competebant seu ullo modo com
petere poterant in castris, villa et foro, et aliis bonis omnibus predictis ex dicta
venditione et traditione prefatis. Et tunc dantes et concedentes D. Guilielmo predicto
de Venzono et ejus heredibus plenam licentiam et liberam potestatem intrandi, et
adipiscendi tenutam et corporalem possessionem omnium predictorum bonorum ac
de eisdem faciendi ejusdem D. Guilielmi et ejus heredum omnimodam volunta
tem tamquam de re ipsius vel ejusdem heredum sine impeditione seu repeti
tione, vel contradictione dictorum Dominorum Comitum vel ipsorum heredum, sive
alterius cujuscumque persone pro ipsis et renuntiantes dicti D.D. Comites pro se su
isque heredes supradicte date, venditioni et omnibus promissionibus, cautionibus et
obligationibus ipsi D. Alberto Comiti per prefatum Guilielmum facti, promiserunt pre
fati Comites pro se suisque heredes cum obligatione omnium eorundem bonorum
presentium et futurorum et omnium damnorum et expensarum litis et extra re
fectione ac interesse ipsi D. Guilielmo de Venzono vel ejus heredibus, aut cui dede
rint nunquam de dictis castris, villa et foro et aliis bonis memoratis in parte
nec in toto, nec de aliquo jure actione, seu requisitione, dominio, servitute, com
modo vel honore ipsorum bonorum ipsis D.D. Comitibus spectantibus vel pertinentibus ali
quo modo, occasione supradicte venditionis facte ipsi D. Alberto Comiti, contra dic
tum D. Guilielmum movere seu facere litem vel aliquam questionem, immo pre
dictas cessionem, consignationem, renuntiationem, et promissionem per ipsos Dominos
Comites ipsi D. Guilielmo et ejus heredibus factas perpetuo firmas et ratas habere
ac tenere et nullo tempore per se vel per interpositas personas contravenire, facere

vel venire ratione aliqua dolo, ac ingenio, seu causa de jure vel de facto sub pena duarum mille marcharum denariorum Aquilegensis monete. Quam penam dicti Domini Comites et heredes ipsi d. Guillielmo et ejus heredibus et cui dederint, toties solvere teneantur cum integritate et refectione damnorum et expensarum, quoties ipsi Domini Comites vel eorum heredes contra predictas cessionem, resignationem, renunciationem et promissionem per eos factas, vel aliquid in eis contentum per se, vel interpositas personas aliquando facere attemptaverint.

Ego Antonius de Auctria civitate sacri Palatii notarius omnibus predictis interfui et rogatus scripsi. A. i. u. c.

[illegible]

[illegible] Vedemano e Terenzano

[illegible]

MCCLXXXVI die XIII exeunte Maio [illegible] Albertus comes Sorite et Terelo promisit [illegible] Philippo [illegible] Stephano [illegible] annos [illegible] Adeocusium Algarias [illegible] et rationes non [illegible] Vedemano et Terenzano [illegible]

(511.)

1286 5 Giugno [illegible] Civitate

[illegible] presentan[illegible] [illegible] Sacile [illegible]

[illegible] [illegible]

Giovanni [illegible] con [illegible]

[illegible] nomine [illegible] amen. [illegible] MCCLXXXVI [illegible]

tione, apud Civitatem in Palatio D. Patriarche Aquilegensis, die mercurii quinto

[illegible] magistro [illegible] canonico [illegible]

D. Hengelpreto de Ragonia, Fratre Petro de Caravate Ordinis Humiliatorum, et

Fratino canonico Utinensi testibus ad hoc vocatis et rogatis et aliis

[illegible] pro parte [illegible] communis Sacili [illegible]

de verbo ad verbum noscitur esse talis: Statutum est pro majori parte Com

munis Sacili quod si quis in Civitate Sacili, vel ejus districtu animo irato

percusserit aliquem, et sanguis non exierit, sexaginta soldos denariorum par

vorum pro compositione componat, et sexaginta soldos pro banno Communi

et plus vel minus ad voluntatem Potestatis et sui Consilii, secundum qua

litatem persone et malefacti, tam de banno, quam de compositione

Item statutum est, quod si quis percusserit aliquem in Civitate Sacili, vel districtu

ejus animo irato, et sanguis exierit, centum soldos denariorum parvorum pro

compositione componat, et centum soldos pro banno Communi, et plus et minus

[illegible] qualitatem persone et malefacti tam de banno, quam de compositione

ad voluntatem Potestatis et sui Consilii [illegible] communis [illegible]

[illegible] loco [illegible]

[illegible] reverendi [illegible] et D. Raymundi Dei gratia Sancte [illegible]

Sedis Patriarche, nec non [illegible] et [illegible] Communis ipsius supplicarunt

eidem D. Patriarche ut predicta [illegible] statuta [illegible] de gratia confirmare

[illegible] dictus D. Patriarcha supplicationibus [illegible] predicta [illegible]

[illegible] confirmavit

[illegible] verbum tale erat. Item statutum est, quod si quis

1286 2 [illegible] Cividale

[illegible] [illegible] Capitolo di Aquileja intorno [illegible] del compromesso fatto fra loro

[illegible]

In Christi nomine amen Anno a nativitate eiusdem MCCLXXXVI indictione XIV. die XII. intrante Junio in Civitate Austrie in [illegible] palatio Praesentibus presbitero Bono de Mediolano [illegible] [illegible] de [illegible] et [illegible] de Mediolano [illegible] [illegible] et aliis pluribus

Reverendus in Christo [illegible] Raimundus [illegible] per se ex parte una, et [illegible] Jacobus de Civitate Canonicus ecclesie Aquilegensis procurator Capituli eiusdem Ecclesie ex altera [illegible] inter se [illegible] fuerunt videlicet quod D. Ferrarinus eiusdem Aquilegensis ecclesie canonicus [illegible] arbiter, arbitrator et amicabilis compositor inter predictos [illegible] et Capitulum [illegible] compromissum [illegible] factum [illegible] et [illegible] Archidiaconum et Lodovicum canonicum eiusdem Ecclesie [illegible] partes et arbitrariam sententiam latam per dictos DD. Ferrarinum et Lodovicum inter ipsos Dominos [illegible] et Capitulum [illegible] sapientibus ubicumque voluerit et de ipsorum consilio si qua in ipsa arbitraria sententia [illegible] ambigua vel obscura, [illegible] declarationem et interpretationem formare, ac in scriptis redigere et [illegible] Lodovico sub suo se dictorum sapientium sigillo [illegible] quod [illegible] auctoritatem tunc habeat [illegible] Ferrarino [illegible] et pronunciandi [illegible] et eiusdem [illegible] Ferrarini nomine declarationem, interpretationem et expositionem predictam. [illegible]

(513)

1286 27 Agosto Cividale

Sentenza arbitraria nella causa vertente fra il Patriarca e il Capitolo di Aquileja

Walterio can. P

In christi nomine amen. Anno a nativitate eiusdem M.cc.LXXXVI. Indictione XIV, die quinto exeunte Augusto in Civitate Austria in ... palatio presentibus dd. fratre Ambrosio electo Cumanensi Bernardo decano Civitatensi, presbitero Bono de Mediolano, magistro Ballino de Brixia et aliis

d. Lodovicus Canonicus Aquilegensis ecclesie ex parte d. Ferrandini canonici eiusdem ecclesie presentibus d. decano Lantulfo, Henrico de ... et Iacobo de Civitate canonicis dicte Aquilegensis ecclesie quandam cartam ... cuius tenor inferius annotatur sigillatam sigillo dicti d. Ferrandini et sigillo magistri Marsilii de Mantevallis doctoris decretorum civis Bononie presentavit et dedit d. Raymundo Patriarche Aquilegensi que siquidem carta ... statim de mandato dicti d. Patriarche et voluntate dictorum decani et canonicorum Aquilegensis ecclesie per manum ... Walterum notarium aperta et lecta de verbo ad verbum. Qua lecta dictus d. Patriarcha dixit quod non erat contentus predicto consilio cum dictus d. Ferrandinus habere debuerit consilium sapientum super his que in carta continentur predicta et in ipsa carta scriptum sit tantum consilium unius sapientis, unde volebat ... ad arbitrium bonorum virorum reducere. Prefatus vero d. Lodovicus dixit quod suo et dicti d. Ferrandini nomine pronunciabat secundum predicte carte tenorem qui siquidem talis est

Cum olim per Reverendum in Christo Patrem et d. Raymundum dei gratia s. sedis Aquilegensis Patriarcham pro se ex parte una et pro parte venerabilium virorum magistri Walteri decani et capituli Aquilegensis ecclesie ... eorum procuratores plenariam ad hoc potestatem habentes procuratorio nomine ipsorum communiter et divisim super omnibus questionibus, litibus et controversiis que movebantur, vel moveri poterant ... ratione quacumque ... in ... venerabilem virum ... Iohannem Archidiaconum ... nos Ferrandinum et Lo

dorum canonicos Ecclesie memorate tanquam in arbitros, arbitratores et amicabiles compositores, solemniter celebrato, traditaque nobis plenaria et libera potestate in illo arbitrandi, sententiandi, declarandi, diffiniendi et ordinandi super predictis et qualibet eorundem tam amicabiliter quam de jure ac etiam pro nostre arbitrio voluntatis, alte et basso, sive per omnes nos tres sive per quoscumque nostrum duos apud illos arbitros per quos eadem questiones diffinirentur, remanente auctoritate declarandi et interpretandi si quid in eorum diffinitionibus foret ambiguum vel obscurum prout in instrumento publico super hiis per me Walterum de Civitate notarium confecto plenius continetur.

Nos predicti Ferrarinus et Lodovicus tunc arbitri, arbitratores et amicabiles compositores presentibus partibus sententiam seu arbitrium super dictis questionibus et litibus et controversiis juxta auctoritatem nobis traditam, tulerimus inter ipsas, reservantes nobis ad tollendam omnem materiam questionis que oriri posset in posterum auctoritatem et potestatem declarandi, interpretandi et exponendi semel et pluries si quid in ipsa sententia seu diffinitione foret dubium vel obscurum secundum quod in instrumento inde confecto per dictum Walterum seu Henricum de Tricz notarium plenius continetur, ... Ferrarinum et Lodovicum predictos per ipsas partes super quibusdam in dicta contentis sententia que ambigua videntur seu obscura pro ipsis declarandis, interpretandis seu exponendis ... ... instantia super habitus est recursus

... igitur prefatus D. Patriarcha pro eo quod in dicto arbitrio pronunciandum extitit ... ... Procurationem habeat moderatam cum visitat secundum quod est in omnibus ... ... petat a Capitulo memorato sibi satisfieri de quibusdam Procurationibus ratione visitationum per ipsum ante latum hujusmodi arbitrium in Ecclesia factarum predicta ... ... Capitulum asserat per nos eundem D. Patriarcham in satisfactionem dictarum Procurationum preteriti temporis ab impetitione ipsius Capituli super centum marchis in quibus dicebant se ab eodem D. Patriarcha occasione dictarum Procurationum damnificatos fuisse fore sententialiter absolutum; sicque ducatur in dubium an dictum Capitulum ad prestationem seu satisfactionem dictarum Procurationum preteriti temporis teneatur.

Nos presenti scripto declaramus eum Decanum capitulum ad satisfactionem ce-torum preteriti temporis Procurationum aliquatenus non teneri sed ipsos ab illis penitus absolutos cum in illarum recompensatione dictum D. Patriarcham a prepositis centum marchis in dicto arbitrio duximus absolvendum.

Item cum in arbitrio diffinivérimus memorato dictum Capitulum et quemquam de Capitulo massarios rusticos colonos et Terras eorum et cujuslibet de Capi-tulo communiter et divisim ad prestationem cujuslibet Copulatici non tene-ri

Item cum D. Patriarcha diffinitionem hujusmodi solam ad futurum tem-pus dicat extendi, et copulaticum sibi pro preterito tempore petat dari dic-tumque capitulum eandem diffinitionem extendi dicat tam ad preteritum, quam ad futurum: Nos prefatam diffinitionem tam ad preteritum quam ad futurum declaramus extendi ita quod nihil idem D. Patriarcha petere de prete-rito valeat nec de futuro.

Item cum super eo quod Decanus et Capitulum memorati dicebant quod D. Patriarcha angariabat, molestabat et gravabat per se et Officiales suos massarios, colonos, et rusticos eorum in custodiendis castris, guaitis caraticis in compellendos eos stare juri coram se, et aliis muneribus et honoribus realibus et personalibus, arbitrando sententiamus et diffinimus quod ipse D. Patriarcha vel Successores sui, aut Officiales eorum de cetero in custodiis Castrorum, guaytis, caraticis et aliis muneribus et honoribus realibus et personalibus, communibus et privatis qui superius tacta sunt quocumque nomine censeantur Rusticos, massarios et colonos eorum non molestent, nec gravent. Et dictus D. Patriarcha dicat predictam diffinitionem ad causas violentie et sanguinis non extendi, nec extendi debere cum de illis expresse non caveatur ibidem. Capitulum autem predictum asserat in diffinitione contineri predicta = Quod dictus D. Patriarcha, seu Successores ejus, vel Officiales eorum in his que tacta sunt superius quocumque nomine censeantur, rusticos, massarios et colonos dicti Capituli non molestent nec gra-

vent = et per hoc quod superius tactum est = quod P. Patriarcha angariabat, molestabat, et gravabat inter cetera per se ac officiales suos prefatos massarios, colonos, et rusticos in compellendo eos stare juri coram se = dictam diffinitionem tam ad causas violentie et sanguinis quam alias quascumque extendi; cum stare juri sit commune ad has causas, et illas declaramus et interpretamus deffinitionem eandem tam ad causas violentie et sanguinis, quam ad alias quascumque extendi, et de illis per officiales Capituli cognosci et diffiniri debere. Specialiter autem in villis seu locis in quibus advocatiam habet Capitulum memoratum ut puta in Marano in villis S. Marie Longe, Meleretti, Ronchis, Ronchetis, Palmate, S. Laurentii, Castionis et Morsani. In aliis quoque villis et locis in quibus sunt bona Capituli, memorati massarii, coloni et rustici eorum in nullis causis stare juri coram ipso P. Patriarcha, vel suis officialibus compellantur, nisi in causis que eis irent ad personam vel membrum, et tunc sive contingat eos perdere personam, sive membrum, seu non ipsorum bona habere debeat. Capitulum supradictum

Ista vero omnia supradicta precipimus sub pena in compromisso contenta a Partibus inviolabiliter observari.

In Christi nomine amen. Super eo quod in dubium vertitur, an dicti arbitri possint facere declarationes predictas, Consilium mei Martini de Montegallis Doctoris Decretorum Civis Bononiensis est tale: Quod super primo capitulo supersedeatur ad presens, super aliis duobus articulis locum habeat declaratio supradicta si videtur arbitris supradictis. C. P. C.

1286 3 Dicembre Cremona

[illegible] intorno [illegible] che si [illegible] in Cremona

[illegible] Cremona [illegible]

In nomine [illegible] Amen. Anno [illegible] MCCLXXXVI [illegible] tercio [illegible] exeunte decembri [illegible] Jacobo Bradonne, Zuacio [illegible] Bello [illegible] Jacobo [illegible] Cremona et aliis [illegible]

[illegible]

[illegible] Simone.

[illegible] et [illegible] in Cremona ad [illegible] cum [illegible] de eodem loco contraxerunt pactum quondam infra se et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempore [illegible]

Venzonensium parvorum quotiens hoc faceret. ita quod medietas pene [illegible] deret ipsi Domino Patriarche et suis Successoribus, et alia medietas ipsi [illegible] Domino [illegible]

[I]tem dixit quod vidit et interfuit cum quidam homo de Venzone [illegible] menerat porchos in eodem loco, et ducebat eos versus Sachlam et D. Franter [illegible] [illegible] erat [illegible] Glemone [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] da fecerat contra mandatum D. Patriarche [illegible] [illegible] inter ipsum D. Patriarcham et D. [illegible]rojum

[I]tem dixit quod vidit et interfuit cum D. Gregorius Aquilegensis quondam transiret per Venzonum et inveni[t] [illegible] portas factas super stratas [illegible] [illegible] [illegible] dictus Patriarcha vocavit D. Glirojum et vicinos ejusdem loci querens ab eis qua re serrassent stratas suas et incontinenti fecit dictas portas deponere pro[hibe]ns ne de cetero aliquas portas vel ostacula facerent super stratas suas

[I]tem dixit [q]uod fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nes qui facerent forum in Venzono quos reperiret

Romanus Notarius juratus et interrogatus dixit quod scit et interfuit cum D. Gregorius pie memorie Patriarcha Aquilegensis inhibuit et dedit in mandatis D. Glirojo et hominibus de Venzone sub pena quam ab eis auferre vellet, quod nullum forum ad grossum de aliquibus mercationibus ibidem fieri debet excepto ad menutum pane vino et ferramentis equorum

[I]tem dixit quod quidam nomine Sabatinus [illegible] de Venzone [illegible] vorum et emerat porchos in Venzone et propterea quod fecerat contra mandatum D. Patriarche et pactum contractum inter D. Patriarcham et D. Glirojum dedit D. Petro Egregiis Capitaneo Glemone septuaginta libras pro emenda

Item dixit quod D. Valerius Capitaneus Glemone erat in Venzone cum [illegible] [illegible]rojo quod quidam esset vulneratus super strata in Venzone [illegible] [illegible] [illegible] volens requirere per suum nuncium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dixit caveatis quid vultis facere, quia strate sunt Domini mei, et ipse D. Valerius misit suum nuncium et fecit super dictam cruentam emendari

item dicit quod fuit ipse Romanus Custos in Selua ad attendendum se...
...tem [illegible] Capitane[illegible] [illegible]imona [illegible] quod nullus mercator cum
aliquibus mercationibus undecumque venirent transibant per Clusam nec per
[illegible]mettum nisi cum sigillo ipsius D. Capitanei accepto in Sulmona et si
veniebant sine sigillo omnes mercationes eis auferebantur ad utilitatem
[illegible] [illegible] [illegible]ariarie et Capitanei Sulmone

Actum Sulmone in foro ante tabulam illorum de Scalis feliciter. C.F.C

Inches
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33
Centimetres
Kodak Color Control Patches
© Kodak, 2007 TM Kodak
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black